

Capitulū duducimū XXXVII

nōis habēti induta est et pessa. Et q̄ ligendū elemosynas ostiātū smpq̄
enā riputo de fortib⁹ mulierib⁹ fuit d̄
q̄ Proverb⁹ ultimo Salomon scri-
bit idcirco quisbusdā interiectis annis
prioris et superioris gerebat officiū
successiū in oī charitate et dilectione.
nec femine aliqd̄ decessē videtur pfecti-
onis; nō q̄ plena fuit scrupul⁹ ad eo ut
cū illuc in causis ordinis venirez; cū so-
la hac foroz me plimū occupare opus
fuerit pusillanimitatē ei⁹ cōpescerē. H̄
enā bonū p̄fēt̄ alia in se habuit; et audi-
to superioris sui; v̄l alter⁹ ex fama boni
et sapientis viri iudicio in aliq̄ abitu du-
bia maria statim cīdē accepit. Timu-
t̄ ip̄o; timuerūt etiā ip̄o q̄ eā nouerant
p̄fēt̄; q̄ si infirmata p̄pinq̄ret mor-
ti aliquā in his scrupul⁹ p̄fertim de ite-
ratioē sc̄ bñ p̄fessarū rex in piculo pu-
llanimitatis ampl⁹ ponereb⁹ q̄ ana.
Sed diuina ex misericordia q̄ p̄terita femi-
ne opa insperit⁹ actū est p̄ oī p̄zū. Nā
una die satis inopinatē licet qnq̄ginta
annos vix vel non accederet; infirma-
ta et̄z dicitim cepit deficere; et ptunc
ois scrupul⁹ et inordinat⁹ timor ab ea
penitus abfcessit. dixitq̄ ad frēm Jo-
annē wolfhardi; quē v̄pote deuotuz
v̄p̄ in cōfessorem spēcālē p̄legerat. Ee-
cepit sc̄ tis q̄ erronea fui et timida ī cō-
scientia nimis; del grā ne timeat̄; to-
tum abscessit. d̄ p̄tis a me p̄fessis et cō-
missis remissiōis grāz p̄te et fidē spe-
ro et credo. Et ita invocās b. Petrum
apostolū; suūq̄ discipulū Apolinare;
q̄ peculiariſſime in vita corde / ore et
ope dilerit; tādē eadē egredie p̄mu-
pta ecclīc alimētis / vita deuote fūcta
est. q̄ Nobūim⁹ aliquā in puentu refor-
magō Lolluboriēt̄. quēdā frēm Petru-
mō; q̄ a p̄meua p̄uerſione sua p̄lūq̄ in
in puentu Nūrēbergen p̄tum inierat
om̄ fūtū honestate et p̄pico / religio /
ut exēplar fuerat et speculū. Nā od col-

tus / in domo obediēs die ac nocte / in
choro sedul⁹ et cūctis affabilis fuit fri-
bus; sed conscientia vltra q̄ credi pōt
timidā / scrupulosam / et p̄sillanimes
habuit. om̄ia rūta timuit et nimis ut v̄l
dabat. vñ de his discreniores frēs cum
sepe loco se vexabāt; quē sciebant equo
aīo cūcta tolerare q̄ sibi contra deū esse
nō videtur. Et q̄q̄ esset postea iā fa-
ctus sacerdos / fortis corpe / cōplexiōe
vivid⁹ et in annis vix attingēs tricessis
mū; et ex mltis plecturis habuimus
timō; iste vitalia lessit nimis. Usq̄ qua-
dā die satis ip̄rouisse egritudinē nescio
quā incidit in q̄ statim nece fuit ut des-
cuberet. Lūx bona fide in infirmaria
v̄su rōnis pfecte vēns / patētia leuis /
et devotorē solida feruid⁹ saceret et imo-
bilis; statim et inopinatē agonisare ce-
pit; et religiosis gestib⁹ dīc clausit extre-
mū. Nā paulo an̄ p̄cedētī die more so-
lito p̄fessus est et missam celebauerat
taleq̄ v̄tā in ordine smp̄ duxerat; q̄
de morte improuisa et subitanē / mala
saltē et piculosa / signū piculi nō aderat
discretor̄ vītoꝝ iudicio. Et in dñō cō
fido; q̄ inopinat⁹ iste interit⁹ nō noce-
re potuit; s̄ fortassis diuina clemētia /
ne pusill⁹ aīo mortem timeret nimis
aut ei⁹ circūstātis; statī finē vīuēdi in
corpe dare disposuit aīe sibi placiture
q̄ Liber Tertiū de falso et illusorū
vītōib⁹. Quā mltiplē ē q̄ntitas. Quā
lit̄ qdā se singūr defunctor̄ esse aīas et
reuelationes bīc. De feminis in tubilo
exclamatib⁹ aliquā in fmōe; et qd̄ sentiē
dūste de talib⁹. Capitulum. j.

Unc de falso et illusorū vītō
n̄ onib⁹ loco tertio libell⁹ est in
echoād⁹ / cū maria tert⁹ duo
denarū ī aīaliū n̄fōz regēt p̄
betarib⁹. Quā p̄ma hec ē. In q̄ntitas
te eīz triplex regēt dīa. Quā qdā sic

gne, alie mediocres, alie ho[m]o marxe; q[ue]ntate dico molis; an ac p[ro]tus q[ui]nitate ita se in excessu b[ea]tant nō o[ste]natur clav[us] est. Ubi p[ro] mo notadū; q[ui] p[ro]p[ter] ea aialia q[ui] diuina sapia cōdedit, cōditiōes l[ati]nabiles m[ul]tas habeat sicut et creature o[ste]s reliq[ue]; nihil tñ est p[er]fictum in h[ab]itu passibili q[ui] a defectu seu nocumēto / v[er]a malo o[ste]nmode sit absoluū c[on]tra p[ar]tak ad alia. Nihil em[ph] est o[ste]nque p[er]ficitu[rum], q[ui] teste Job, iij, in angelis suis de p[er]ficitate regit, nec stelle s[un]t m[ul]tae in cōspectu ei[us] abidē, s. Nō ig[ne]r[em] mirandu[rum] est; si in n[atu]ris bestioliis a q[ui]b[us] moris per Salomonis iubemur istruere; defectu[rum] p[er]ficiōes et nocumēta regiunt[ur] aliqui in q[ui]b[us] t[em]p[or]i et s[ecundu]m locū gerunt q[ui]rundam malorum v[er]stutorum boim. In q[ui]b[us] nō minus cauere vita discere possum⁹, q[ui] i p[er]petratib[us] v[er]tutes valēaus inspicere. Sic igit[ur] in formicis q[ui] ad mariale corpus magna et m[ul]tiplex regit d[omi]nia in q[ui]ntitate molis; q[ui] v[er]o q[ui]dā s[un]t p[ar]vule; alie magne; reliq[ue] marie; q[ui] ut diceat infer⁹ pl⁹ oblit[us] boim. Sic in v[er]bois malorum erroris grādūs inueniunt[ur] diversitas, quā ob cāz Apls, i, Lox, xij, si nos ab errore h[ab]itu[rum] avisando dixit, Fr̄es nolite pueri effici scib[us], s[ed] malitia p[ar]vuli esto[re]; scib[us] et p[er]fecti s[un]t, et apti⁹ ad Eph, 4. Is nō simus p[ar]vuli fluctuātes et in cōfiteramur oī v[er]to doctrine in neqtia boim, in astutia ad circūuertitioēs erroris; veritatē autē faciētes in charitate/ crescāt in illo q[ui] est xp̄s; ex q[ui] totū corpus cōpactū et conerū p[er] oēm iūcūrā submisūratoēs s[un]t opatoēs in mēsurāz vniuersiūs q[ui] mēbri au[m]gmetu[rum] corporis facit in edificationē sui in charitate. s[ed] nō ita beu[er] hodie m[ul]ti, s[ed] i[m]malitia au[m]gmetant. S[ed] Piger. Qūia materiā de illusorijs illusorijs inchoare placuit; da aliquo g[ra]duale d[omi]ni inēbentes reuelatioēs falsas et ficticias et fanum inūg[er]e q[ui]b[us] penitētib[us] et i exclamatione p[ro]bi dei publica simplices p[ro]monere val[er] am⁹ in p[er]dicatoib[us]. S[ed] Theol. Sine dono discretiōis spūuz fieri neq[ue]t sufficiēt, et illi, q[ui] tactū est, H[ab]et em[ph] ininiti mōi q[ui]b[us] bus t[em]p[or]is antiquū deludere solet ita utrosquis bus nō nunq[ue] viros matios decepisse p[ro]git. Nā ab Arbedidiacono barcinanet si didici d[omi]no Joāne iure dino et b[ea]no m[ul]tae notabilis; q[ui] an t[em]p[or]a Lōstan, cōciliū scismate ī diu continuato sub diuinis sumis ī sua obedietia vocat[ur] p[er]tissimo. q[ui] p[ro] q[ui]dā Rome aliq[ue] de aduersis p[er]te ī Buiniōa residebāt; Petro de luna ibidez residēte et p[er]nūmicos obfesso p[er] galca ī Rodano mare ierauit secrete fugiēdo. Lunq[ue] ī q[ui]dā opido, cui no[n] me nūc nō occurrit, sup distantii portu maris q[ui] Bbatē q[ui]dā opidanū die ad uēt[us] dicti pape ausilarent et se dispone rēt ad recipiēdū dictū sumū p[er]ficiēdū ridebat cūcti abbātē, q[ui] de Buiniōa se cretissime recesserat an a[re] nec papa v[er] lo mō itēdebat dictū opidū iterare; nec illic quēc p[er]misserat; s[ed] p[er] loq[ue] tractus spaciū ultra idē opidū nauigauerat p[er] xvij, circif[er] miliaria, et ecce vēt⁹ p[er] g[ra]le cū papa p[er]pulit dictū iterare opidū. Ubi cū improviso susc[ep]t[us] p[er] eēt[us] abbas oraculū didic[us] vnde aduētū suū p[er]ciūlū s[ed] inq[ui]sluit. Et r[ati]onē accepit ab abbas te; q[ui] prophetā istā dudū ī q[ui]dā li. legiū; ī q[ui] p[er]tinebat; q[ui] idē papa p[er]la passur⁹ es[er]cet ab aduersarijs, q[ui] obfideri d[omi]ret, q[ui] ad opidū p[er]dictū vētūr⁹ eēt[us], q[ui] t[em]p[or] p[er]secutionē iterare d[omi]ret; s[ed] finalis Romā iter⁹ eēt[us]; et i vniōe ecce ibidez adepta pacifica possessiōe et sedato scismate q[ui]s[ecundu]m cere d[omi]ret. In q[ui] relz oia p[er]cedebat; vt citatus p[er] cibū gnale Lōstan, cōcumar fierent et finalit ibidez deposit⁹ eēt[us]. Nā tres p[er]mis p[er]ficiēb[us] se gesserūt. Gregorius; q[ui] būlt[us] cessit ī L[ati]n[ia] p[er]ficiēdūs, Jo

Capitulum primum XXXVIII

annos; q̄ Rome sedebat Lōstan. p̄t
 hio cl̄ fugiēs / iuridice deposit⁹ ē a pa-
 patu ibidē / in Lōstātia. s. H̄z dicit⁹ Pe-
 trus de luna / sive dñs Bñndict⁹ Iz vtr
 ap̄mē erudit⁹ in oī fere scia eis; tñ in
 p̄dictā p̄phetiā fatue fidēs / vt p̄mis-
 si deposit⁹ a papatu obedire rēnuitā
 mūtūculā fugit / et tandem in exilio pri-
 nax in sua opinione / vitam nec Rome/
 nec in pace / iz in miseria finiuit. Tides
 iḡ q̄ p̄icloñ sit talib⁹ factus credere.
 ¶ Tñ ut aliquid tuo q̄sito in op̄s deceptio-
 nib⁹ satisfatiā: Scito q̄ triplex est i ge-
 nere talib⁹ homin⁹ dñia a sano doctrina
 deliratiū. Quidā s̄c qui c̄t ex avaricia
 Bl̄i possessi p̄d̄ mona. Nonnulli deci-
 piunt p̄fantastica luminaria. p̄mi sunt
 piculost. tertij magis q̄ secundi queri
 cūstūt. De oib⁹ exma tradā. ¶ Fu-
 it in ciuitate Bernesi tricell⁹ qdā secu-
 lar⁹ re / iz sp̄ētenus sp̄ualitatē p̄f̄ rebat
 multā; de q̄ mibi frāc̄ Nychola⁹ de lāda
 ro n̄i ordinis / et inq̄sitor p̄uitas heret-
 ice vir fidei sign⁹ retulit; q̄ in p̄dicā ei-
 uitare fricell⁹ ille et semibegard⁹ ma-
 nere solebat. et q̄ cupid⁹ erat pecunie;
 laquos avaricie vbi potuit tendebat.
 Suptaq̄ optunitate quādā domū in-
 habitatece p̄pit; et in eadē nocturno repe-
 surrexit lapidib⁹ et lignis sp̄m aliquæz
 adesse finxit. et ita i admirationē mul-
 tox noctib⁹ locū posuit; et libarumāti-
 bus / et reuelatio dñna expectāda esset
 aliquan aia fore / vel malignus sp̄us.
 Nonnq̄ em̄ mutata voce vobis gemē-
 būdis rāq̄ aia esset aliquid defuncti in
 cuiitate dn̄i noti respōsa sc̄iscitab⁹ de-
 diraasterēdo se aliam cuiusdā nōg defū-
 te p̄sone / quā fricell⁹ ip̄e tā p̄ho q̄ ali-
 eno exp̄lit noīe. Nā p̄egrinatiō ad de-
 finita loca scr̄p̄t p̄ ea se dare p̄suast.
 Dol⁹ tu ill⁹ deceptor⁹ diu latuit; et p̄
 memorat⁹ si ab iterim p̄egrinādo ad
 qdā sc̄op̄ limina pecunia nō modicaz

a se deſſinatib⁹ acq̄sivit. Et s̄c arte ſue
 quartie diuti⁹ p̄tinuſis inq̄rādo ſuo
 p̄dictā domi; rāde fili⁹ b⁹ ſeculi aues
 mere ſeclarēs / q̄ prudētores ſe fili⁹ lu-
 cis / ſi in ḡnatiō ſua rē b̄ie ceperūt ſu-
 spectā. poiuerunt veritatis obſeruato-
 res. et rāde fator⁹ reptus eft et captus.
 Tūc veritatē mifer ille aguit. Et q̄a et
 multis ſucato titulo p̄fā pecunia ex-
 torſeraſ fraudulenſe; velut fur et latrop
 publicā furcatuſ eft iſtituam. Fidei
 gnop̄ alia relatione didici; q̄ in mo-
 nasterio monachoz redditus op̄ i Ger-
 mania nobiles multi ut p̄p̄ys p̄cerēt
 expenſ frequent ſe ſolitu ē cū eis et fa-
 milis hospitiū rēcepūt et victū. D̄ q̄
 qdā queruſus ibidē male p̄ter⁹ / i hospit-
 iū domo circa diuersas cambras ſe ſpi-
 ritū vel demonē cē ſinxit mōis q̄b⁹ v-
 luit / iz occulte. L̄q̄ diu m̄ltos ibi ho-
 ſpites nocte veralſet ſuis ſtrepitib⁹; q̄dā
 miles de veritate ſp̄us ambigens /
 cū olys domū p̄dicā intravit; ex ſōl-
 eto audaci ſe demonez eadem nocte p̄-
 emptuſ / aut ſe ab eode in imēdū p̄ro-
 misit. et ſup̄ fortuna hui⁹ euentus claz
 de nocte cū armis et gladio vigilauit.
 Uenit iḡ ſub imagine ſp̄us miſ quer-
 uſus in tenebris / et domū inq̄rare iſtis
 more ſolito eccepit. que iſeq̄noſ miles cu-
 enſe ei lerale vuln⁹ p̄cuſſit; et ita quer-
 uſus crucians et fugiēs p̄ianu ſecretā
 qdā eiusdē hospitū cellas reintravit
 oſtūq̄ p̄ ſe clauſit. Miles ho ad ſu-
 os rediēs / itētato gladio ſe demone ſe
 terfeſiſſe glīabof. Sed et mane facto et
 luce ſol' apparēt / et vestigia ſanguinolē-
 ta neceſt⁹ q̄rit; et queruſus iſte iſ moriu⁹
 reptus ē. Tides iḡ ſavaricia quō q̄dā
 dē decipit. De demonib⁹ aſſi v̄ris q̄dā
 lif̄ errores ſeminat ſeq̄ns ſdicabit et m̄i
 ¶ Venerabilis fr̄is Heinrici Kalſen.
 pſeffor⁹ ſacre pagine n̄i ordinis / et id
 litor⁹ relatione percepit. Alterius fr̄is

Libri

Tertii

Arnoldi nkī pfati ordinis / q̄ in frascri
ptis inſtūtū pug in Buscoducēsi cō
nētu an̄ dīcti ordīs iuuenīs bñs .13. an
nos circūfuit: q̄ p̄ eiusdē ordīs bitū /
doctrinā ad p̄fendū suo tge dispone
baꝝ p̄ ḡntes. Hic vt postmodū retulit
horū puerū i stravit / i folio cauliū albe
dinē q̄ndā vidit: et nulla bñdīcīōe pre
missa / delectatiōe vīc⁹ foliū abscondit/
auideq̄ comedit: tac̄ demonē q̄ndā pes
simū ignoran̄ deglutiuit. Possessus
sigit iuuenīs gestus q̄sdam cepit bñe
deuotos in orionib⁹ rapi eū frēs vide
bat / p̄uari oib⁹ exiōib⁹ sēstib⁹ corpis.
q̄bo restitutis loq̄bat bonū latinuz qđ
bus nesciuit. Lordetū p̄ferebat mul
tos Biblic pass⁹ q̄ eū p̄us latebat, gal
licā lingūā exp̄ssit quā nūq̄ didic̄. se in
celo mirabilia vīdīsse asseruit. Renela
tiōesq̄ q̄stā exp̄mendo mirabilia dice
re p̄sumpt⁹. Ex q̄b⁹ nō nullle feminine / q̄
cito credūt et leues s̄e corde: satis puta
bat adesse dīnū sp̄m vīd̄l̄ diabol⁹ soluz
locū hēbat. Frēs igit̄ q̄ iuuenē p̄us ru
dē nimis cē nouerāt / merito h̄ in ma
lo iterp̄tabant. Attulerūt iuuent reue
re iſ dinissimā eucharistie sac̄m: et in
horroī quē ob sessus babuit manifestā
demonia agnouerūt tūc adesse p̄fentā.
Fuit prūctib⁹ bone memorie frat̄ Ar
noldus reuera fidelis et integer sui or
dinis obfuator et tētor: q̄ dīc statuta iu
uenē exorcisans / demonē eundē loqui
arebat / euras i greissus dicere / et cor
pus a miseri dimittere cogebat: et mani
festissimo dato signo tādē exiuit. iuuen
nis autē in genio rudis / p̄ut an̄ relīct⁹
est: et ex p̄tia horēdi demōis usq̄ mo
do aspectū quēdā p̄fere insolitū / veri⁹
in grātialez et borribilez q̄nimo tā bebes
est ingenio: ut etiā disp̄p̄latiōe p̄uis fas
tis dubiū sit / an litteraturā attin gere
valeat quocūq̄ temp̄ sacerdoti neces
sariā. Vides iſq̄l̄ arreptos q̄ demones
reuelationes falsas et periculosas bñe.
Qualit̄ autē sine arreptiōe seu ob sessus
ne facta p̄ demones fantastis lumi
nib⁹ q̄dam decipiant / in sequentiō capi
tulis exemploz de hoc copiā habebis.
¶ Piger. Uidi aliquā et audiri sepi⁹ fe
minas ut videbāt satis bone famera
pi q̄nē viso p̄pendi portuit ad interio
ra ab exteris sensib⁹ veluti extasim qn
dam ex deuotione patern⁹. Uidi insu
per aliā que in publica p̄dicatione alio
cuīus de Lb̄i charitate audita senten
cia / corā oib⁹ clānorē quendā in altū
extulit: quasi non valeret amorē sui pe
ctoris ad Lb̄im clausum in antea reti
nere: et tñ a mltis literat̄ tales p̄fis
ctis habebant. ¶ Theol. Lex gñal est /
audisti sup̄ius ex Aplo / nō oī spūl esse
credendū: sed p̄bandi sunt spūl an ex
deo sint. Uerūt̄ non mireris: si prius
dentes et expti de quarūdā seminaruz
acrib⁹ fidem gerant modicāq̄ s̄ flexib⁹
les ad malū / incōstātes ad bonū / et p̄
nas valde ad vanā glā esse agnoscit.
Uir cīm aliquis nouit nisi exptus / qn
eū p̄fata in multis carib⁹ regnent facino
ra. Noticiā cuiusdaz virginis babvñq̄
in seculo oīm cā noscentiū fama bona
et deuotione plena erexit: et ingressa re
formatū monasteriū nō minus in del
obseq̄o videbāt sincera: q̄ tamē in mo
naſteriō vi. et p̄ cenodotic vīciū / reue
lationē finxit et extasim quam nūq̄ ba
buit. ut mibi corā suo sup̄ptore sp̄re p̄
pria facebat. Nā cū audiliū in mensa le
gi sepius: q̄b⁹ abstracte p̄ores sc̄i et sc̄e
virilisent: ut de nūero eoz esse censere
nōnūq̄ publice mere fiero clamare ces
pit voce alta et in tubilo; v̄l cadēdo solo
tenus effigiare raptū v̄l mentis et ces
sum. M̄stro tñ deinde elapso interual
lo tgis p̄sciencie stimulis coacta et ag
tati / ut facinus illō sibi diuina elem̄
sariā. Vides iſq̄l̄ arreptos q̄ demones
sia dimittere: p̄udore p̄fusa suo / et non

Capitulum

primum XXXIX

In sacra latratiōne qualis fuerit mihi et
supriori manifestauit. Budinius sc̄tē
memorie pie Lórado p̄mo reformato
re nři ordinio predicatoro in toto Ale
mania gracioſissimo: qđ qđam femina
apud populū magne reputationis ex-
iſtens in p̄dicationis deuote audietia
corā cūctis clamare qđ in iubilo cepit.
qđ tñ fassa est fidē clā postmodū: qđ illud
nō ex charitatē feruore/ s̄z tñ gemitibet
er inani gl̄ia. Nolo tñ ex his nec p̄ feri
os/nec aduersum alios gn̄ales elicias
deceptionis regulā: qđ diuin⁹ amor (vt
diuinissim⁹ docet Dionysius) nō mio
res in qbusdā/ s̄z maiores bz effectus
amor humano: quē p̄stat rapi ad dile
cū cogitatibz et lese exph̄mere gemini/
singulru/fleru/cātu/ et clamoribz. Unū
Joā. Lassian⁹ colla. p. Abbatis Isaac
di. de deuoſ qđbuscūq; boſb. Frequēt
p̄fessibile gaudiuz et alacritate sp̄is
saluberrime p̄pūctiōis fruct⁹ emerget
ita ut etiā in clamores qđsdā intolabili
gaudij imenſitate pr̄umpat: et cellā
victimi iocunditas cordis et exultationis
penerret magnitudo. ¶ P̄ig. Si qui
pfecti eſſent boſies viri v̄l'femine/pbq;
bilis talis devotionis signis crederem.
s̄z qđ imperfecti talia faciunt: veri⁹ fortas
ſſes ea p̄ficio p̄ regla h̄ndā ſe. ¶ Theo.
Hic certe itep d̄cipi poteris et in teme
torio iudicio peccare ḡuis. qđ talia non
ſoli pfectis/ s̄z etiā incipiētibz deo fui
re boſi aliquā obviāt. vt ibidē ſic expri
mi Isaac. In q̄libet inq̄te mensura qđ
poſit⁹ incipiētū. p̄ficiētū/ vel pfecto
tū noniūq; puras intensasq; p̄ces inue
nit etiſſere. qđ et de illo previo et būli
ordine qđ ē ſup recordatiōe futuri iudicij
is qđ adhuc ſub froris pena et metu ex
anim⁹ p̄stur⁹ ē/ ita ad horā cōpūgūt;
v̄no minore sp̄is alacritate de obſec
tōis piguerū die repleat/ qđ ille qđ per
P̄hilistū ſicidit: nec ad viſū corporis p̄
particulatē cordis ſuī munificētias deligunt;

luſtrās atq; p̄currēs/ ieffobili gaudio
leticiaq; resoluſ. incipit em̄ fm ſniām
dñi/pl⁹ diligere: qđ ſibimet ampliora
cognoscit inducta. hec ille. Et etiā nos
ucria deuotionis ignis in corde infir
mitoris vſclī mobilior et ad p̄deſiudūz
in clamores aptior. Unū eueniſe pō: re
fortiſſis magn⁹ p̄pūctiōis feruoz forer
in corde ſexus fragilis/ qđ modic⁹ eſſet
in aio virili. Sic videm⁹ in ſili: qđ affeſ
ctus feminus min⁹ qđ masculinus in
tra clanſtrū cordis ſe cōtinet cū aliquas
paſſionat affectione.

¶ Quātū obest aīe cecitos. Et de dece
ptiōe triplici quā faē diabolus aliq;bo.
Exīmaq; ponunt̄ de demē viſiblē no
bili obſequēt. Et de p̄ beghardū dece
ptis.

Capitulum. ij.

Vādo in via viſu p̄uan⁹/ de L
q se nullaten⁹ ad domū rever
tunt: s̄z coipo qđ errore incipi
unt/ rāto ampli⁹ ſe a q̄dē bi
tacl'o alienat qđnto lōgi⁹ incepto itinere
ambulat. Hęc em̄ viā regiā telenq;ns/
niſi ad eandē reducat ex oppoſito am
bulās/ s̄z lōgi⁹ qđ ſe oberrare diſocſit.
ita reuero in via moꝝ ocul' orbati men
talibz/ p̄ foliſtates deceptorias ſeducti
ad veritatis lumē nō redent. Nec tr̄p
ſi ceci in aīa et p̄uari dīni iñſtinct⁹ lumē
ne/ ita ut velatis vel euulſ ocul'i caſſuz
ambulāt: ſi luce mūdi Lb̄o careat. De
qđ Joā i. Eroat lux ſa qđ illūnat oēz bo
minē veniētē in būc mūdi. Ambulat
inq̄te dū lucē bētis; ne vos tenebre p̄pre
bēdat. In circūitu em̄ imp̄ ambulat.
Et ut in vitaspatrū ſribit. Qui ſareo
triturare cupit p̄iūmēta calcādo tritit
cū ne bestie talia deuorēt: op̄z ut iumen
toz qđ laborat oculi tegant̄. Sic et Sā
p̄on ille oīlī ſo:tiſſim⁹ puoris ocul'p
gyru tādē molā trabēdo/ letalē man⁹
particulatē cordis ſuī munificētias deligunt;

Libri

Tertii

As q̄bō demō mētales solz fideliō oculos, cruce. ¶ Theol. Is de q̄ q̄rī mille artifer ē / et cē sc̄is alserit; nec ē p̄tās sup̄ terrā Job teste / q̄ ei p̄pari valeat. Innumerabiles ḡ astutias gerit ad tē tēdū pedicas et laq̄os ad caplēdū aīas q̄s eū captiuauerit eret; aie lūib⁹ sibi s̄ emulū t̄gāl' luci ḡtia sat⁹ diu postmo uire cogit. Occurrūt tñ p̄ nūc tres de q̄bō tu q̄rī modi. Nā demō q̄busdā in būana sp̄e die noctueq; vīsibilis obseq̄tur. Alios p̄mū sp̄e vīsibili credulos si bi p̄stituit; et deinceps certo tñ iudicio eos alloquis. Alios sub angeli lucis figuratiōe et sub sp̄e boni mentalis p̄seq̄ tur. De q̄bō t̄rla p̄ ordinē exīma accip̄to. Tūgit bodie in Salzburgensi metropoli qdā nobil' Hucher noīe in armis famosus plimū de q̄ ea q̄ sequuntur a mlt̄ ḡulb⁹ et valde dignis viris audiui sepi⁹; q̄x qdā eidē nobili couerſati fucrāt lepenūero. Sed sit iste aliquā in castro suo qd̄ ab opido Hallēs i valle distat trib⁹ circ̄is miliarib⁹; et q̄tida- nas p̄tūc cepit nutritre guerras cū op̄clanis p̄fati opidis; q̄bōrē scutiferos et famulos codē t̄pē tritos in armis coa- cernauit ubi et q̄les voluit. Obseq̄ ḡ ce pit illi nobili dño iā dissoluto in moribus; et sacra eccl̄ie p̄fessionis vīc et eu- charistieā sat⁹ fugieti qdā famul⁹ igno- ḡtus exercitat⁹ et in armis tritus supra modū in occ̄tis et raris territoriū vīs obseq̄olus i p̄uidēdis egs / s̄ iūq; vi- sus i cb̄i eccl̄is. Q̄uis em nobil' lauiciā ex q̄tidianā inimicitia gereret p̄sciam: eccl̄ias tñ p̄ audiēdis missis aliquā fre- quētauit; et cubat⁹ vadēs et surgēs ele- ḡtio sece cruci signis et salutatioib⁹ an- gelicis ac q̄busdā orōnib⁹ breuib⁹ muni- re solebat. Lūḡ famul⁹ d̄ loqmur oī t̄pē q̄ cēt̄ inerūt ad fideliō eccl̄ias / iste se existimabā. Nā quō nocturno surge- solus extra maneret ac sp̄ in stabulo v̄l- ret t̄pē ad orādū / q̄l'r aliquā i opib⁹ mis- bōspitio aut alibi se fingeret in dñi sui i- cordie dei recipiſſ; angelū / quō idē ſi n. goth⁹ occupari; ſuſpect⁹ ab codē po- bi futura qdā / et alijs occ̄la reuelat̄ſſ;

Capitulū secundum xl

ta denoro et hisili porobat stilo; vt fere
psuaserit q̄ j̄s deū viuēte cū esse crede-
re. Uerq; q̄ vir posibile est m̄lta loquē
tēle q̄lis sit nō p̄derce vitā et mores di-
cti bois an vera forēt et sc̄tā p̄siderauit;
dintine et aliūde informar⁹ et q̄dā cre-
do dei famula et veterana ygine ni fal-
lar; rep̄i boiem q̄uis deceptū p̄ sibi allo-
quēt secreto malignū sp̄m; quē tñ dei
angeliū esse credebat sat̄ firmit. In co-
suetudine siqdē habuit cū mecum ad al-
loqndū de bonis veniss; signa hypocri-
taz; ut Lb̄z s̄ostom⁹ notari; ondere vi-
dclz sub r̄po dñi zeli primoꝝ vitam
rodere; clero q̄uis detrahere; et mltū re-
putare; et de morte futura statī cuius-
dā quē nō exp̄llit magni p̄ncipis co-
me vaticinari; et litteras q̄sdā q̄ formē-
to p̄debat cuiusdā q̄uis odij ipsuasti-
bilis ad instinctū dicti sp̄ns ap̄d se fua-
rer p̄la filio facere nō destitit. q̄bo p̄ce
ptis/a viri b⁹ societate me absoluī ve-
luta demois decipula. Qualr̄ at vitā
finierit m̄bi nō p̄star; qui postmodū lo-
ci et p̄nā eandem nō mltū inhabitauit.
¶ Sunt p̄terea pauci anni trāacti / q̄
circa tpa Pisani zclij me vivēte in or-
dine in dioceſt Lōstan. Beghard⁹ fuit
seufricell⁹ mere ſeclar⁹ Burgin⁹ noſc
heremū ibidē intravit in eodē victu et
vestitu sibi auster⁹ valde exigit; ōoni
et cōtemplatiō mltū ut videbaſcubuit;
et in bis revelatiōes / s̄z bene illusoriaſ
maligno ſp̄n ſub ſilitu dñe angeli luc-
bie cepit; q̄bo qd̄ peius erat etiā nimiu
credidit. Nā ex vissib⁹ vissis reglā q̄n-
dā et nouā religionē eudit; et cādē disci-
pulos erinde velut b. Antoni⁹ cēt aut
Patbomi⁹ docere cepit. tā rigidā et an-
ſterā vitā et dē regla ſcp̄it / et in ſe et in
ſuis ſuauit; ut nulla p̄tinacia et iobedi-
entia accessiſs; ſi et boni angeli insti-
ct⁹ infessisse videref. Naz vna cū ſuis
discipulis nouę religionis cultor et au-

tor cap̄t⁹ p̄ p̄m Conſtan̄. et examina-
tus / t̄p̄t⁹ et tā ecclā et p̄teruā h̄c mē-
tē; et etiā ſi dñs aplie⁹ et dei ecclā regu-
lā quā rep̄it p̄dēnare; non ſe; ſz errare
tales oino crederet. In q̄ p̄tinacia p̄ſe-
nerās/p̄incipitorē iudicio ſeculari traſ-
dit⁹ ab codē incinerat⁹ eft rector cū re-
gula. ¶ Utuebat paulo año qdā pui⁹
late⁹ Nychola⁹ noſc bic in hinc Rbeni
circa Basteā et inſra; p̄m velut beg-
hard⁹ ambulās a mltū q̄ pſeq̄banſ be-
reticos de corundē hereticop̄ numero
q̄st vn⁹ bēbāſ ſuceptiſſim⁹. acutissim⁹
em̄ crat; et ſobis errores coloratissime
velare nouit. Id circa etiā man⁹ inqſito
rū dudū euaderat et mltō rpe. Discipu-
los igit q̄sdā in ſuā ſectā collegit. Fuit
em̄ p̄felliōne et bitu de dānat⁹ beghar-
dis vn⁹ q̄ viſtōes et reuelatiōes in p̄dīs
eto dānato bitu mltos habuit. q̄s ifole
libiles eē credidit. Se ſcire affirmatas
audacter; q̄b̄is in co eſſz actu et ipſe
in cb̄o, et p̄la alia q̄ oia capt⁹ tādē t̄v-
enne in pictaviē ſdioceſt inqſit⁹ fateba-
tur publice. ſz cū Jacobū et Joānem
ſuceptos i fide et ſidi ſcios ſuos ſp̄e-
les discipulos ad iuſſū ecclē cū inq̄rēti
noller dimittet; nū ſignē; et r̄p̄t⁹ i ml̄
ris a ſa fide dñi⁹ et ipsuſtib⁹ ſeclaris
prati iuste tradit⁹ eft q̄ cū incinerarūt.
Uides igit q̄ ſi poſſible ſit mētaloꝝ or-
batos ocul ſel'a via catholica dūios ſe
ad domum reuerti anime que eft ca-
tholica ecclēſia.
¶ De vſtis q̄b̄o tyrāni assimilant. Quā
tu ōo cōdī ſalet et ſa p̄uata mēſcōdie
onid̄ in monialib⁹ puerſ et i femia po-
plexa mirabilſ ſi cātis m̄fimoni⁹. La. 3.
B vſtis formice deuorant:
a q̄pos ſez vſtos ſonat ſi egro-
tāt. vñ et ob vſtis ſagocillē ſi
rūkſiſfirmis. Quō p̄ formicas ſi pliſces
et boni fidles ſtelligi h̄eat ſcarū ſe ſep̄i⁹
nūc ſo q̄ſit vſtis illidates tolby ſubins

Libri

Tertii

ferendū est. Ursi siquidē noīe tyrāni vel p
 se valido ad p̄iem fudit p se crucifige
 secutoris p̄ietas in sacro eloq̄o des- abr̄q̄ exaudit̄ ē p sua reverentia. Un
 gnari solet. Un p Nabuebodonosor re fmo statim subiungit euāgelic⁹ de mul
 gis Lhaldeoz scutia q̄ Hierosolymī
 tas plectur⁹ ē r Hierlm̄ destruxit̄ vr- tis/q̄ cū Lēturiōe compuncti tūsis pe
 sus isidiās Threnop. 4. vocat⁹ ē. Ubi ctozib⁹ reuerterebant in Hierlm̄ a loco
 in psona sc̄e ciuitatis Hieremias sic calvarie. Et de aplo Paulo fmo habe
 plagit. Eō clusit̄ vias meas lapidib⁹ q̄ tur b̄i Bug⁹ dicens. Si Stephan⁹
 dris; semitas meas subvertit. v̄sus in p̄imic⁹ nō orass̄ eccl̄ia Paulū nō bē
 fidia s̄ fact⁹ ē mibi leo in absconditis. at/noscere poēis in eo qd̄ seq̄. ¶ Sūt
 Semitas meas subvertit r confregit vix nouē anni transacti q̄ monasteriū
 me. posuit me desolatā. Et Salomon soror⁹ n̄i ordinis ad sc̄az Latbarinā
 Pro. 28. apri⁹ dt. Ursus esuriēs p̄in- in Nürberga reformari debuit⁹ mas
 ceps ipi⁹ sup p̄l'm paupem. Mali āt gistrū ordinis eiusdem q̄ p̄tū ibi morā
 dñi tuc egrotat / cū iniustā potētia in traxit in n̄o cōvētu. Lui reformatiō
 subditos exercēt. q̄ oīs passio inordia vna voce oīs sorores reclathabāt̄ et ex
 ta aīe ei⁹ ē infirmitas. Seperā diuinā inde p̄ sanguineos tor̄a ciuitatē in di
 ordiatiōe disponit̄ et p̄ ml̄ctatā plebē uissōem ponebāt̄ q̄busdam dicētib⁹ q̄
 tyrāni p̄lā agnoscāt̄ maliciā/a ceptis bona est: alij̄ s̄o dicētib⁹ neq̄q̄/s̄ nos
 recipiscēt̄ et plectutiōib⁹ q̄st̄ iam sanari uit̄as est p̄nicioſa. Multis liḡis mēſib⁹
 s̄nt oīno. Siē legim⁹. iiii. Regi. vltim⁹ in hac materia laboratū est/et in pace
 2. Paralippō. vltio. H̄: dechias p̄mo sc̄t̄m pficeret̄ opus: s̄ p̄t̄ ſr̄ias de hoc
 p̄secutor. p̄ph̄z guillim⁹: postmodū in opinōes cōſulū dicte ciuitatis negoti
 Babylone memor de h̄bis sc̄t̄z. p̄phe um dictim protelabat. Miss̄ interces
 taz q̄s derisrat/ in carcere p̄p̄t̄ ora m̄ḡ ordinis p. x. sanctis reformatiō
 ut būlime. Dñe inq̄t̄ de oīs/ pecca- cib̄: q̄ venerūt de reformato monaste
 ut: sup numerp̄ arene maris ml̄tiplica- rior̄: pot̄ furtim q̄ age in soror⁹ sc̄e
 te sc̄e infirmitates mee. Incuruat̄ suz Latbarine monasteriū intromis̄teban
 ml̄to vinculo ferrit̄: r nō est respiratio tur. p̄f timorē q̄rūdā ciuit̄ sine q̄rum
 mibi. q̄ excitaui iracūdā tuā. Et nūc p̄sensu nihil fieri pot̄ efficat. Lōsula
 flecto genua cordis mei: p̄cās a te boni tus liḡit dicte ciuitatis plūs bāc sen
 tate dñe. Per q̄ ſ̄ba r alia q̄ib⁹ sequūs tētiām: q̄ sorores sc̄e Latbarine refor
 tur/a deo meruit p̄ regē Babylonis ex- maris dērēt ea reformatiōe q̄ in eis ince
 altari sup oīs reges ſc̄ū exūtes in Ba p̄ta erat: s̄i r p̄ q̄sto ad hāc reformatiō
 bylone. ¶ Pilger. Purabā ego ex plectu nē inuite nō fieret volūtate. Hoc audi
 tiōis scutia deiores fieri/q̄s tu aſſe- etes nos q̄ on⁹ bellī ſr̄ias demonū poe
 ueras effici alij̄ meliores. Nam inīu rauim⁹/fere despabam⁹ de pfectiōe ſas
 ste tyrānidē exercere in innocētēs/ via cte reformatiōis. q̄ notū fuit cūctis/q̄
 toris criminis reū cōſtituit. ¶ Ebcol. nulla soror⁹ volūtaria fuit. Un in tam
 Quātū est ex natura plectutiōis ita est despato apud hoīes negocio/ad deū g
 vt affirmaſ: s̄i q̄ p̄ietas iubet ch̄iana oīzōnes publicas corrēdū esse decreui.
 orare p̄ plectib⁹ r calūniātib⁹ nos: r Et q̄ q̄tidie p̄tū in Adūctū dñi p̄dī
 inde ml̄tis cōfer̄ p̄ma grā. quēadmo. cauſilla die q̄ nūc p̄ſulot⁹ volūtatera
 dū p̄t̄ p̄mū in oīone quā L̄bis clamō soror⁹ expiri publice debuerat̄: ego i p̄

Capitulum tertium

xli

dicatione ita sub brevibus p̄plo dixi. Boni pueri vob̄ p̄stat quō p̄ reformatiōe soror̄ sc̄tē Catharīne, p̄ nūc laborat; de q̄ bacten⁹ nullā in ambone mētēcēz fe-
c̄: nūc iḡ p̄to ut singlē psone h̄ p̄ntes oīet altissimū/q̄ten⁹ in tali negoīio fi-
at volūras bñ placiti oīporētis dei. De
inde factō p̄adīo venerūt ad monaste-
riū nūch̄ p̄sulatus, vota invitaz̄ ad re-
formationē audire volētes/nob̄ p̄senti-
bus q̄ c̄ p̄te mḡri ordī missi eram⁹.
fucrūtaut nūc̄ p̄sulū q̄dā displicētiā
in ipl̄s reformaroīs mō bñres. Cum
q̄ req̄site sorores sup̄ cap̄ p̄sensu ad p̄-
tez se p̄xissent: vir finita morula p̄ quā
p̄s. Misericordē mei de⁹, dici poss̄; sp̄u
dei afflātē/oēs in reformationē p̄slen-
rūt. Un̄ veniētes ad nr̄am z nūcioz̄ p̄-
sentiā cū lachrymis z genuflexōib⁹ se
reformatiōi obtulerūt. De q̄ vltra mo-
dū gauiss nos fuit⁹: z aduersarij̄ p̄fui-
si. Et q̄ negotiū sc̄m p̄sulatus i arbī-
trio sōp̄ posuerat qđ iā mutatū sen-
sit in meli⁹: idecirco p̄clusionē hāc, p̄ vi-
rib⁹ exēcutiōi demādauit ad plenum.
Sic⁹ loc⁹ ille bodie totaliſ reformat⁹.
d̄ est. Si uiuebat p̄ea nup̄ in ecclia Mo-
gurina in sumo canonicoz̄ prepositus
cleric⁹ solo noīe z nobilis; z in armis mi-
les/in vestitu stipendiari⁹/morib⁹ p̄ oīa
dissoluit⁹: q̄ l̄z d̄ altaris latissimis viue-
ret bñficijs/z boras in canonicas velut
toricū fugit. Loipe at adeo de cor⁹ exti-
tive impatrix q̄ bodie vivit referat di-
uisse/se pulchrioz̄ nō vidisse vīp. In p̄-
fata iḡ vita aliquādiu viuēs in mlt̄o
rū sc̄dalu⁹/nulli⁹ boīs hortamēta nec
correctiōes curauit. Hunciḡ deimā
nus inopinate lepra tetiḡ: q̄ dieti no-
lēti boīm querlationē abscondit; z in do-
mū q̄ndā sibi p̄priā Maguntie trusit.
vbi manēs multo tpe impatiētis ples-
nus/z dei timore vacu⁹/fac⁹ est tādē
tam deformatis corpe/vt secūdum iū le-

prosorso parē nō haberet. Deinde digi-
tū dei adesse sentiens: corde p̄tritus z
ore/p̄mo sue vite facinora cōfitebat cū
tantis lachrymis vt oīm mētēs stupes-
rēt q̄ virū p̄agnouerant. patiētis deni-
q̄ tata vīz ad mortem doratus est; ve
q̄nūcūḡ p̄fessor su⁹ frāt̄ Heinric⁹ d̄ Lō
fluētia sacre theologic⁹ p̄fessor iñi ordī
nis eū visitaret (q̄ etiā mibi p̄ntia retu-
lit) non ab eo petere mortis accelerati-
onē/vel dolor⁹ q̄s mlt̄iplicē patiebat
imminutionē; z orate deū inq̄/p̄ me m̄
p̄. q̄ten⁹ diuina misericōdia mea mibi p̄ce
cata indulgcar; z in h̄ seculo secer me z
vrat q̄d̄iū sibi placeat. Et in bac patiē-
tia tandē in pace requirit. Questui aut̄
de circūstantib⁹ viris/vnde rātum do-
nū infamī isti clericō p̄uenir. Et re-
spōsū accepit; q̄ m̄fēm nobilē mlt̄ū deo
deuotā habuit; q̄ vīla z audita filij dis-
solunifima vita/vota p̄ces z elemosy-
nas velut p̄ mortuo fere funere deo of-
ferre p̄sueuit; z p̄ eo rāq̄ p̄ filio pdito
ab alijs ista fieri p̄curauit; q̄usq; velut
alī politi⁹ i lectro iacēs/carnoliū volu-
ptati insensibil' alienis fide z meritis
sanat⁹ fuit. Rē etiā gestā infra. viij. on E
noī spacia me teste nouer̄. Est in dio-
cesi Basiliēn, bodie feminā deo deuotā
z patipib⁹ larga; q̄ plena opib⁹ mīfī-
cordie; fm seculū nō infimi star⁹; z cuī
dā viro iūcta mīfīmonialī modis iam
dicēdis. Hec q̄ pulchra fuit in sue iū-
tētis tpe z subnullius regimine/ab
ml̄toz̄ virorūz̄ asturūz̄ velut ab vīs
formica deuorata est. nā vltra q̄ credi
p̄t miserabilē siām p̄dīdīt dīversis z
incōpatib⁹liō mīfīmonij z rāctib⁹ p̄pe
diētē inuenili insania. Diu bane latuit
q̄t laq̄is p̄pedita iaceret i p̄tāte diabos
li reb̄i ciūdē inuoluta; tādē tñ ex oīs
bus credo m̄fīcordie/q̄b⁹ semp̄ iūfī-
bat/ illūta s̄ est alīq̄l̄ circa onnū etat̄
su. 46. Me ēt p̄dicāte in p̄dēa diocē-

Libri

Tertii

A filii gra ad me venit post m̄los q̄s volui reditū ad sc̄dū seqb̄anf hec lnes
p̄cōl̄tos babuerat; q̄ vt exp̄s sum/ uen̄tia p̄sillīc, v̄ic̄ p̄mo; q̄ zelotypia
siam femine fatuus consilijs nō iuuā- mor̄ tertii^o / secūdū via fac̄i inuaderet
bār̄sz pot̄ interemerat v̄ neglexerat. et occideret. Secūndo q̄ femina cū sc̄do
Liq̄ fletu rāto inūdareret ut Magda manef nequiret, q̄ diuortiū celebratio
lenā alteram credidisse / nisi q̄ ad pe obstit facta in iudicio eccl̄ie, q̄ obre oī
des p̄tōris nō p̄cipit: et ego qd̄ b̄eret iure hūano cā tertii^o a sc̄do obtinere po
tristicie ab ea qr̄erētāde subiūxit. Pa teratim excoicare. Tertio vita femi
ser ego peccatrix parsora penitere oībo sic fuissz in piculo veriqz: dū ille tāḡ g
modis mibi possibilib⁹ et satisfaceſt / q̄t surā / v̄l iste velut adulteraz trucidare
tuor viros babui: et quē nūc babeo nō valeret. Silea de nota infamie super
est meus. cū bis oīb⁹ p̄ s̄ba de p̄nti p̄xi factō iuramēto. qd̄ p̄iuriū cē nemo n̄st
z ex bis viuētes tres bodie superflunt. ip̄a / et fortassis sc̄dū sciebat. qd̄ p̄ter
Quib⁹ auditis satiō obstupui: sc̄ies q̄tā clādestinū pbare p̄ cā nō potuit;
alib⁹ pplexitatib⁹ lūmā op̄ dare op̄ nec femine credereb̄ s̄b̄is si sc̄ie in h̄i
om̄ si emodare q̄s quēpiā velit. Unū in- somare. Si deniqz ex aduerso feminā
vestigata diligenter cā quā prius nesci- finebā manere cū tertio seqb̄anf mala
uerā: didici q̄ de om̄ib⁹ viuentib⁹ diffi- aie in ip̄a deteriora, q̄tās a viro ter
cultas aderat. nā de mortuo si qd̄ fuit- rito cognoscebat / tories adulterii 2m̄
ligamentib⁹ / illud cū vite termino solu- sit nō suo marito in hoc obedieō. q̄bz
tū erat. Prīmū em̄ virū ex viuētib⁹ p̄ce ip̄o b̄ exigere possz quē p̄iuriuz putate
pi anteā cū quadā p̄trarisse / līc̄ clāde- vroxis latebat; nō aut ip̄a vice recip̄ pro-
stine: et ita in foro p̄scie ab codē liberā- ca q̄ ipedimētu nō igno: abat. Et si sua
est. Lū sc̄do clādestine etiā p̄trarerat dere volebā vt cū tertio velut foroz cī
et p̄sumatū fuit m̄rimoniū carnali ope- manet casta: b̄ qd̄ ip̄a patissimo subi
re: s̄ ip̄a b̄ p̄iurio negāte corā iudice ec- lissit aio: s̄ ip̄e velut incōtinēs iure exi
clesiatico / diuortiā ē ab isto viro se- gēdi debetū nullaten⁹ carere voluisse: cī
cīdo. Lū tertio v̄o postmodū p̄trarit put ex m̄les cōiectur⁹ videre poteram.
in facie eccl̄ie: cū quo iā domiciliū babu- Porro si mediā viā femine p̄ulere vo
it et natos q̄sdaz. Et qd̄ in f̄bos duos lū: v̄ic̄ recessum ab v̄troqz tā habitas
p̄suleret ut sia adultere salua fieret an- tōde q̄s thoro: p̄ciela m̄ltō intuebar obui
gius valde fui. Erat em̄ ambo viri aio nule prudētes cā ad p̄fessionē recip̄e
si ad arms nutriti / rebo ditati / amicis fugientem letaliter inuaderet. Nec ip̄a p̄cu
vallati / ad incōtinētiaz p̄ni / et iuxta cō lo fraudulētie se exponere debuit. Si
munē existimationē in p̄scētūs valde volui: qd̄ pl⁹ m̄bi placere cep̄itvt ant
lati. Unū vidi: q̄tās iure fori femina m̄ saltē saluare possz: frēbat me q̄ pul
vrox esset tertij / nō tñ iure poli, sed tñ ebra facie / et seru fragil' vir tuta castita
sc̄di o quo p̄iurio mediāte ip̄a diuorti- te maneret v̄l q̄ tertii^o zelotypia mor⁹
stra extitit. Et quodcūqz iuberem. v̄ic̄ fugientem letaliter inuaderet. Necis
manere cūz tertio / vel redire ad sc̄dū in em̄ femineus sexus fuga se sc̄e masculi
aut ab v̄troqz se secernere in forib⁹ sem p̄aderat et v̄na p̄te aut verisilē homi- nus celare vel tueri. Quid igitur alser
cidiū: aut femine adulteriū: aut alteri⁹ tūc consulerem ad p̄n̄s nō babui; n̄is
mortalis criminis p̄culū. Nō si iubere

Capitulum tertium

xlii

¶ penitenti respodet ea solando; ut deus racem esse sepe didicerat; et usq; modo sine intermissione p; sua liberacione ino carer; elemosynas paupib; (q; lucrosa valde fuit) p; se et p; tertio viro eroga- ren; qd sibi p;uleret deliberatio facit/ et filii alij prudentes viri/ parato anno oino suscipiter. Ad q; sib; consolata altis: ex qua nulla i; seqbant incouenie quas per abscessit. Interea liberos con- sulti: qd me inuare no; portui. Deinde Nurenbergia venies p;les diuinis et bus mani iuris doctores sib; collectos ca; co- siliis adi;: quisib; gatii aim feminine laq;os quibus popula esset patre feci, sed responsum nulluz babere potui decisiu;: p;f picta que hinc inde adesse videbant q; cug; vis attirata. Postremo in sancte memorie abbas sancti Egidij bti. Bn dicit ordinis magister Heinric;: qui in seculo doctor iuris exis; et modi pau lo ante reliqrat/ ob reformationis nuelle opus factu; in dicro monasterio. Bono inq; ad me estote aiso. Si femina i; boni est p;positi/ et adeo pia i; pau peres/ ac dorata bonis q; de ea dixistis mihi credite/ ipam deo illuminabit; ut videat qd faciendo in statu ponat salutis. Redi interea ad feminam: et ultimū modi fuge sup tactu sibi suasi. Ad que cu; se p;pararet: de q; tñ mudi piculu; non modicu; corporis et sibi mai; et forte alijs iminere poterat; affuit divina gra q; q; flition difficilime solutione dedit facilis. Sibi em incedit: ut q; tñ uig; vir tertiis debitu exigeret/ ipsa se q; bmoi obedi: nti letalem infirmitatem contra bere fingeret. et ne id mendaciuz esse/ ad anie infirmitatem hoc mente tenus apud se recorqueret: qua infirmitate/ anime scz p; mortale crimen certum est fm nram fidem queq; nedum ani me/ sed etiam cor: p;is perpetuam mor te subire. Ita fecit ut cogitauit: et divi na arridente gra/ vir p;us incontinens feminie compati cepit qua in alijs ve-

lam annis plimis ca; tñm o; vt sororez habet intactam: nec de adulterio viri q;co; aliude male audiu. Budies ego hanc castimonie noua et delusione pi; atq; raram practica; letus ita fieri p; miss: ex qua nulla i; seqbant incouenie habuit/ i; velut oue Joseph in castita te deduxit. ¶ Piger. Eur laudare au des femina in co; q; medaciu; dixisse vi- des et fice ambulasse. Lii em fer p; plus letalis vexare/ mendacij rea sui videt. ¶ Theologus. Verba feminine veritatē cotinebant et sonabat/ no; tñ ad cuius liber hois intellectu. Lertu em fuit: q; obedieido veriusq; hois morte incurre re meruit. p;mii anie p; adulteriu; et cor p;is paris et aie p; finale iudiciu; ppetu am morte habuiss. Nec sp; medaciu; qd loquit; cu; ab eo veritas aliq; obtricet nec ficio quevis medacio coequat. Et qd si scriptura sacra obstetrics laudat beatoz de zelo clementie qui in dei colas habuerunt/ non in falsitatis qd expisserunt. Ita et bec femina plurimū est comedada: q; die noctuq; extra thoru; p;stituta legitimū/ s; in eodez domo cu; viro alieno hitas: statu dei p;ceptu in adulterio transgreedi metuebat/ ut viri in datione aiso usq; mo mlt; anis i; vita casata ducat. Min; isup misaber; qd res tuli exm/ si sile factu a letō viro p;meda tu audiuer;. Refert em s. Heraclites/ vir (ut i;ct Tincē. i; speculo historiali li. 18.) religiosissim; qd il; suo quē padil;. scribit ad Lausuz epm de qdā nobilissima Loritha et chianissima gine et pulcherria: quā cu; iudex pagaz nnullis minis a voto costitutis mouet valeret ad sibi p;seriedū i; venereis. i; lus panar hac lenoi ut trios solidos dicti ab ea b;it tradidit corruptendā. Ad

gū

Libri

Tertii

qua cū viri p̄les stuprādi cā pallato p̄cio accederet; illa vulnus qddā in interiore se h̄c dixit cuius ferorē s̄t venientes ad cā sentirēt; horrore ptaglōis effugeret, vñ singulos misibiles p̄cabat ut ci paucos dies ad quietem concede rent. Interēa dū ōiones cōtinuas ad deū funderet; mis̄trus ei⁹ de⁹ / r qdā in uenīs ch̄ianus media nocte qn̄q et solidos attulit; virginē solabat; r ei per suavit̄ ut vestib⁹ exuta p̄p̄q̄s iuuenis indueret vestitu / r ita abcederet ipso manēre. Qd̄ r factū est. Nā in crastinū veritas appariuit; r iuuenis a bestiis d̄ uorād⁹ p̄ iudicē tradit; r tā p̄ sua q̄ p̄ virginis salute duplii martyrio corona⁹ est. Hoc em̄ mltinūba p̄fata femina in qdā p̄dicatiōe audierat; r exinde suā castitatem tuita est modo su pra expresso.

¶ Quātū viri caueſ h̄nt a ml̄ier⁹ familiariitate r blāditiā. Quō sexus non est vitupand⁹ in feminis / s̄t vietiū. Et due dācē cur vir excellit feminaz; r q̄re plus viri auſſant q̄ feminē. Lap. iiij.

B Philomene formicas r earū p̄ oua querunt audeſ ut come dāt; q̄ ex his qualescūt et ego te r sonore efficiunt. Estauit tudine ei⁹ cor tuū; nec caplari nutriti lib⁹. Et apti⁹ ibidē. vij. dic. Dic s̄p̄sē tradit) philomēa dicta a philos / r me soror mea es; r prudentiā voa amicā nos qd̄ dulce sonar; q̄ amat cāt⁹ dul tuā; ut custodiat te a ml̄iere extranea/ ces. vi. dicit⁹ a philos / r mene; q̄ cū can ab aliena q̄ ſhaba sua facit dulcia. Irtu cū alia cōrēdit/potius virā exuit q̄ retiuit em̄ recordē iuuenit trāscētē per cātū vieta deponat/nam rostro / collo plateas ml̄ier⁹ fmōib⁹; r blāditijs labio oē fere genus musicē effigiat; r sese nō nūq̄ cātib⁹ necat. In q̄ auc auori / cu pidi p̄ncipes / r viri deſignant / q̄ verb p̄lausō: ihs⁹ / r dulcib⁹ vel asturis simpli um tale pulsavit dubiū. Erit nō pl⁹ ſees p̄mūt in reb⁹ vel in aia veluti iner- xus fragil⁹ mūiaſ in ſac̄ ſtris / et ſibi a mes formiculas / r eoz fructus. Qd̄ b. viroꝝ dol̄ caueat q̄ masculin⁹; quē m̄ Hieremias cauſat vice dñi Hier. ii. p̄stat aio esse ſtantiorē. Preſca cī ar dices. Inuētiſunt in p̄lo meo imp̄i i ca monasteriū nři ordīs qdā i Colubā Adiātes q̄ſ auteps / laq̄os ponentes / ria mētio ap̄d ſorores nři ordīs fieret

Capitulum quartum xliii

debet Joanne Chrysost. et de quibusdam
 alijs scitis quicunque dicitur scriptura sat iuxta
 ruit feminas. Unde hanc scimus quod
 scola grammatica irascendo dixit. Vos vi-
 ri multa nimis semper peccatis per nos
 stru seruum fragiles si nobis facultas scriberet
 di et dicendi velut vobis affuerit vice redi-
 didicimus dudum fidelitatem vice. Et Theodo-
 lo. Traditum est homo non sumus heros; scimus
 quoniam prudens in sexu feminum quodque mali-
 suerit quem a deo bonum esse creatum non du-
 bitamus. Unde in scriptura sancta ubi a mulieri
 bona promonemur pene super adiectiuum ma-
 licie aliquid non mulierem adiungitur. ut in li-
 bis sapientialibus palam est. Prudenter itaque
 filio. Job versus est: quod e domo tota una
 cum diabolico relicta persecutrice sic cidebat
 nudit. Quasi una de statu mulierib[us] lo-
 curat ea, quod sexu reprehendere noluit a deo
 creatus; stultitia mulierem annexam. Par-
 imo alij scriptores ecclesiastici ubi caueat in
 beta femis de vago scorto peccati mere-
 tricemel de malo alio/norat haec quam d[icit] testantur. Ad primam autem noueris questionem.
 quod quisque ex causis viri amplius a fe-
 minis quam iste ab illis promoneri solet. quod
 de natura sunt propinquiores; ideo
 seduti turpius infinuntur. corpe et anima
 sunt liberiores; ideo tamquam vagi faciliter
 decipiuntur. complexione sua sunt calidio-
 res; ideo male citius inflammatur. corpe
 sunt elegantiores; ideo a feminis veloci
 affectantur. Et gradu et officio eminentiores
 res; ideo alij malo eorum excepto plus seca
 dolisani. Primo dico sunt deo natura
 propiniores viri quam feminae. propter quod dicit
 Ap[osto]l. Eccl. xvii. volo autem vos scire quod
 ois viri caput est Christus. Caput autem mu-
 lieris vir. Caput vero Christi dominus. Et ite-
 tur vir quod est velare caput suum
 quoniam imago et gloria dei est. mulier autem glo-
 ria viri est. Non enim vir ex muliere est; sed
 mulier ex viro. et enim non est creatus vir
 a muliere; sed mulier a viru. ubi ergo.

g. 14

vir dicitur esse imago dei; quod principaliter
 creatus est ad imaginem dei in quantum
 litteram amplius quam in muliere vigeret ratione que
 si ipse sit ratio. Secundo viri corpore et
 aio sunt liberos; quod dominus penes eos
 residet. unde stare et ambulare possunt ubi et
 quando volunt locum cum quisbuslibet. Libertas
 vero quoniam in abusum summis militis occasio
 est peccati. Quo per Henr. iij. mulieri homo
 a domino dicitur. sub viri potestate erit et ipse
 dominabitur tui. Et i. Pet. iij. quodlibet viri et
 non quodlibet velam hinc malicie libertatem;
 sed sicut servi dei. Tertio viri et plenior
 sua sunt calidores; ideo male citius in
 flammantur. cuius argumetum a sensu et tra-
 rio tertio Regum i. de David domini regulo.
 Eiusque cooptaret vestib[us] non calefiebat. et
 per quoniam per abissac adolescentulam pucher
 rimam in sinu viri positam non contabat; ipse
 quem tamen antea solo visu distante incepit plus
 res virores viventem inflamatum fuisse
 probat iuvenili etate et virili. ut in Ber-
 sabee patuit. unde in psalmo cantatur
 libi mei impleri sunt illusionibus et non
 est sanitas in carne mea. Quarto viri fe-
 minis corpore sunt eleganter statu-
 ra perceritate et in artu pulchritudine.
 Luius sit creator in omni fere animalium specie
 videtur posuisse; ut semper virum eminenti-
 rem/imo et pulchritudinem creauerit; sicut
 patet in pavone/pbastone/ancete/cotili-
 bo et in alijs multis. huius rei gratia
 de primo viro specialiter dicitur Henr. iij.
 Faciamus hominem ad imaginem et similitu-
 dinem nostram ut possit piscibus mariis et vo-
 latilibus celis et bestiis/omniverseque creau-
 re omnibus reptiliis quod moverur in terra.
 Quinto viri gradu et officio sunt femi-
 nis eminentiores rursum i. Tim. iij. Mu-
 lier in silentio discat cum omni subiectione
 docere. docere autem mulieri non permittit
 neque damnari in viru; sed esse in simili-
 tate. Adam enim subdit prius formam usque
 deinde Eva. Et Adam non est seduce-

Libri

Tertii

huius ante seducta in pueris caro fuit. Cum igitur audisti pueris omene voces ait, qd' tua dulcia decipit soleat in utroque sextu' dicitur oī diligētia sibi caueat ab alio ne qd' ad aiām deuoret. Tpē qd' tricesimū annū attigi vel circū steri qdā in loco aliquo tpe p̄di, cōdo, et p̄fessiōes audiēdo; de cui⁹ sigil lo nibil pandā deo duce. Venit p̄tū i mei noticiā virgo qdā corpe et aio/que meis cōstītūs vtebat frequenti in his qd' ad salutē spectabant aie. Nā de labore manuū vtebat; satis paucula vitam pro summis armis eligeret. Fugite inqz qd' ad bona sp̄salia ducebat, p̄p̄ Lb̄ m: et fornicationē. suasi; et nibil p̄fecit; vt mo qd' ingenio satis subtilis extitit et affe- cta verbo dīnino; instincitus qdā et re cete amore bereos; tādē femina vsum uelationes habebat speciem tenus satis pulchras et scripture sacre p̄sonas; s̄ qd' postremū liberata. Et qd' vitā emenda spū nescio. Qd' in dubiū verto ideo; qd' re vt sibi bñ p̄sulebat; rēnūstrā me et ab ut postmodū didici; clā vinū et liberta alijs p̄us aiām eius diligētib⁹ dereli- tē nimis diligebat. Credulus sat̄ stātim aliquā p̄tū fui talib⁹; vt vix fatear et mē iuuenile stulticiam. Nam gau- debā plurimū si qn̄ repi p̄sonā meo vi- dere deuotā; quā audiū in sua deuoci- one aliqd noui diuinitūs percepisse; et his qdā curiositate allect⁹ oīm dabaz seruētius qd' indubitate aliquā scriptu- re passib⁹, licet eisdem ex Lb̄ ḡa nūq̄ dissenserim. Tpē qd' p̄dicta virgo sub nullius fuit obediētia; libere incessit qd' libebat, semp̄tū sub virtutis sp̄e sine qd' nemo religiosus decipit; et exinde p̄grī nari in suū malsū ad quēdam brevē virgi- nis locū oīno voluit et obtinuit. Utive- bat eodē tpe in loco qdā religiosus beu- solo noīe et sācdos; et p̄b̄is amatorib⁹ et incōtinētia plenus; et ania p̄dēdaz acupihs gnarus, qd' in itinere p̄lūctus virginis; de verb⁹ venit ad obsequia; de obsequiis ad amicitiā; et in tali familiā ritate virgo misera iam in fauicō erat bi de cibō refuat. Quid at sit formicā se deuorantis demoniace philomene. Exinde eis ipa tota p̄b̄ilōcepta est natura; qd'qz fecit oīdit b. Greg. li.

aiā sit verb⁹ et gestib⁹ viri p̄mū. Deinde ex frequētia aditus qd' eum stuprata est de qdā indiscrete doluit / puta de ibi sauro irrecupabili tam subtracto / vt se gladio interūmē volnūset; nūc et ma- nib⁹ fuisse erēpt⁹ corruptoris. Id me igit p̄siliq̄ grā venitique non sequebat; sed p̄sunde nimis fauces demonis in- trauerat. Nam iussi; vt vitū se adire p̄ mitteret nullatenus; et eidē ipsa nequa qd' nec loqueret⁹ nec appropinqreret; sed iuxta Bpli sentētiā / in bello hoc fugaz manuū vtebat; satis paucula vitam pro summis armis eligeret. Fugite inqz qd' ad bona sp̄salia ducebat, p̄p̄ Lb̄ m: et fornicationē. suasi; et nibil p̄fecit; vt mo qd' ingenio satis subtilis extitit et affe- cta verbo dīnino; instincitus qdā et re cete amore bereos; tādē femina vsum uelationes habebat speciem tenus satis pulchras et scripture sacre p̄sonas; s̄ qd' postremū liberata. Et qd' vitā emenda spū nescio. Qd' in dubiū verto ideo; qd' re vt sibi bñ p̄sulebat; rēnūstrā me et ab ut postmodū didici; clā vinū et liberta alijs p̄us aiām eius diligētib⁹ dereli- tē nimis diligebat. Credulus sat̄ stātim aliquā p̄tū fui talib⁹; vt vix fatear et mē iuuenile stulticiam. Nam gau- debā plurimū si qn̄ repi p̄sonā meo vi- dere deuotā; quā audiū in sua deuoci- one aliqd noui diuinitūs percepisse; et his qdā curiositate allect⁹ oīm dabaz seruētius qd' indubitate aliquā scriptu- re passib⁹, licet eisdem ex Lb̄ ḡa nūq̄ dissenserim. Tpē qd' p̄dicta virgo sub nullius fuit obediētia; libere incessit qd' libebat, semp̄tū sub virtutis sp̄e sine qd' nemo religiosus decipit; et exinde p̄grī nari in suū malsū ad quēdam brevē virgi- nis locū oīno voluit et obtinuit. Utive- bat eodē tpe in loco qdā religiosus beu- solo noīe et sācdos; et p̄b̄is amatorib⁹ et incōtinētia plenus; et ania p̄dēdaz acupihs gnarus, qd' in itinere p̄lūctus virginis; de verb⁹ venit ad obsequia; de obsequiis ad amicitiā; et in tali familiā ritate virgo misera iam in fauicō erat bi de cibō refuat. Quid at sit formicā se deuorantis demoniace philomene. Exinde eis ipa tota p̄b̄ilōcepta est natura; qd'qz fecit oīdit b. Greg. li.

Quō formicaleon et tygris hypocritas designat et hereticos. Et dat in- lectus cuiusdā p̄niciōissime heres qd' currit hodie. Tpē duo modi oīdānt qd' demonū voluntas et p̄ias coartat, f formicaz rapit et edit in hys m: qd' estate iprouid⁹ / vel si

Ormicleon cibū (Lap. v. 1) formicaleon cibū (Lap. v. 1) formicaleon cibū (Lap. v. 1)

Capitulum

quintum xliii

morisliū exponēs illud Job. 4. Per hūt rīū ex admixtione sua variū oñdūt: vs
 rigoreo q̄ nō b̄et p̄dā, dicens trāsla plerūq̄ mirū situr bō q̄ rātis virtut
 tione. lxx. interpretatum. Nequaç̄ dīr̄ ty bus pollere cernit etiā rā reprob actib
 grīs/sz mirmicaleon p̄t̄co q̄ nō b̄et inq̄nt. Sed nimirū oīs hypocrita ty-
 p̄dā. Mirmicaleon q̄p̄e p̄nū valde ē grīs est; q̄ dū mūndus color dissimula
 oīs formicis aduersum: q̄b se sub pul rīde ducit/vicioꝝ nigredine interrūpē
 vere abscondit / r̄ formicas frumēta ge te variaꝝ. Sepe em̄ dū de castitas mū
 states inficit: interfect sc̄ḡ consumit. dīcia extollit/sordē avaricie fedat. Se
 Mirmicaleon aut̄ latine dīr̄ vel formi pe dū de virtute largitatis spectosus
 coꝝ leorū certe exp̄ssius/formica pari ostendit/luxurie maculio inq̄nat. Se
 ter z leo. Recte aut̄ formica z leo noīa pe dū de castitatis atq̄ largitatis deco
 tur;q̄ siue volatilib⁹ / sine quibuslibet re vestit: velut ex zelo iusticie crudelita
 alijs minoris sialib⁹ formica est. ip̄sis tis strocitate fuscit. Sepe castitate /
 aut̄ formicus leo: bas em̄ quasi leo de- largitatem/ pictate ex pulchra visside in-
 vorat: sed ab illis quasi formica deuo- duit: sed infusa obscuritate lugbie no-
 ratur. Et infra. Hec demonis z bypo- tat. Que vīz tygrīs rapit p̄dā: q̄ būa
 crite oīi dir̄ silicitudinē gerere. Nimirūz ni sibi fauoris usurpat gl̄iam. q̄ em̄ ras-
 apostoli angelus in terrā de celis pie- pte laude extollit/ quasi p̄da satiatur.
 atus/iustox mētes q̄ bonox sibi opuz Un aut̄ hypocritaz laus p̄da dicit. p̄-
 refectiōne pant in ip̄o actionis itinere da quippe est cū aliena violēta auferit.
 obsidet. Lūq̄ bas p̄ insidias suparq̄st. Om̄is nāq̄ hypocrita q̄ vitā iusti-
 formicas frumēta gestates ip̄rouisas- cie simulans iustox sibi laudē arripit:
 necat. Recte aut̄ mirmicaleon. i. leo z alienum est p̄fēcto q̄d tollit. ¶ Diger.
 formica dīr̄. formica em̄ vi dīrim̄ leo ē. Reipiūt ne modernis t̄pib⁹ tales ma-
 volatilib⁹ formica. q̄r nimirūz atiqu⁹ bo- li hypocrite. ¶ Thcologus. Sic: r̄ q̄d
 stis sic p̄ p̄sentētes fort̄ ē: irs p̄ resistē magis delinduz est in statu ecclastico
 tes debil. Si em̄ ei⁹ suggestiōib⁹ assen- aliqu⁹. Nā in p̄nti Bas, cōcilio retulit
 sus p̄bef: q̄si leo neq̄q̄ tolerari p̄t. Si audiētib⁹ multis in loco reformatorū
 aut̄ resistit: q̄si formica attērit. Bl̄s ḡ dñs c̄ps Ebroicensis de silib⁹ etiā me-
 leo est, alijs formica. q̄r crudelitatē illi- p̄nte. Fuit inquit meo temp̄e sacerdos
 us carnalē mētes vir tolerāt: spiritua- z predicator⁹ gratiosus i collegiata ec-
 les vero infirmitatē ei⁹ p̄ede virtutis- clesia; qui per dei verbum quod semi-
 calcant. Heretici ḡ q̄r desititaz p̄sum na uit gratiōe/ z per sanctitatem vite
 priōe sup̄būt q̄si exultatē dicūt. mir- qua se virtutū speculū exhibuerat mul-
 micalleon vel certe tygrīs p̄t̄: eo q̄ nō toꝝ aīas suo creatori lucri fecit: z exin-
 b̄et p̄daz. Quē ei noīe tygrīs eliphaz/ de fauorē magnū a populo acquisiuit:
 n̄s br̄m Job noto varietatis signat: v̄l sed ediuerso a clericis qui sui zfratres
 eliphaz maculis simulationis: Dis nā esse debuerant in ecclia eadem/ odium
 q̄ filior̄ in eo q̄ videri rectus appetit valde magnū incurrit, sui comparatio-
 mūndū se p̄ oīa nō ostēdit. q̄r dum virtu ne malorum clericorum vita sordescet
 tes q̄sdaz p̄ hypocrisim assumit/ ocelte bar; qui cum in aperto sanctum virum
 lumen p̄ vīchis subiicit. Quedā latē p̄sequi nō auderent/ nec cum suo spoli-
 ia vīcia repente in faciē erumpunt: z are beneficio z honore; in hypocrisi mē-
 lypducte simulationis q̄si visionis co- daciū cōtra eū nep̄bādissimū confuge

Libri

Tertii

est. Nā occulte clavē vnā ad cameraz
viri sc̄i p̄curauerūt; z eo absente me-
retricē de die intromiserūt; eidē q̄mit-
entes/ ut camerā ab intra succēderet;
z p̄aditorio d̄ camera ad stratas cla-
maret. q̄ audito emuli de insidijs sur-
gendo quō meretrici succurrere vellēt
subiuxerūt/ cū p̄missio p̄promisso. Ite p̄
ordinē factū est. Nā q̄ meretrici in ca-
mera iā accēsa clamauit; de insidijs cle-
rici accurrebat; seculariū viciniā p̄ ad-
iutorio inuocatēs. Lūqz in camera vi-
dissent meretrici; tota boni viri denig-
ta est fama; z ita cedere fame z loco op-
erūt innocētēz. Landē finito m̄lto tpe
p̄ncipal' auctor b̄ neq̄tie in extreme in-
firmitatē articulo id sacerdoti est p̄fes-
sus. q̄ cū absoluc̄ noluit/ nisi famā pu-
blice restitueret. vñ cōuocat̄ testib⁹ fi-
dēgnis/ in cōfusione suā nequā iste
ne in eternū ponereb⁹ rubozē/ fall⁹ est
cām z ordinē p̄ductiōis p̄fate. s̄icqz p̄-
mū innocentia famā recuperavit. ¶ Re-
perivn̄ p̄terea hypocrite de simplici-
bus hoib⁹/ v̄l simulatores auarissimi
nōnumqz. Sūt em̄ tres anni vir trans-
acti/ q̄ in ciuitate Ratisponi. fuit q̄daz
veranus vir/ q̄ mendicū se simulas z i-
extrema paupritate p̄stutur; pallidus i-
facie/ doso recuru/ macilēt⁹ torus z
misabilis corpe videbat. s̄z rātas diui-
tias habuit in occulto z in ānūis red-
ditib⁹; vt misib⁹ veraci relatiōe ondeba-
tur; q̄ de tanta rerū copia nobilita ali-
q̄s vel miles Germanie suā psonā nu-
trire potuissz honeste; z tñ bis nō p̄tē-
tus/ tā misabilit̄ vixit mendicando vt
vir aliq̄s cū intuēs a collatiōe elemosy-
ne se cōtinuissz. vñ dñs archidiacon⁹
Barbinoneñ. q̄ de eo cū magna impa-
tiētia loq̄ audierat; me p̄sente eidē mē-
dico ignorans denariū i elemosynā de-
dit. At egorſcie dixi cui elemosynā da-
q̄ opa aīoliū boim/ nō spūaliū p̄mer-
tit. Rñdit mēdico. Lui r̄ndi. imo dis-
cordet⁹, z q̄d dec̄ns est. x̄ginat⁹.

¶

clori forte hui⁹ vici. iste cū est hypocri-
ta de q̄ audistis. Tūc ille mendicū vir
bis satis p̄nū modestis/ dcide ad irā
puocato mēdico cū acerbi⁹ verbis fla-
gellare cepit. sed nibil p̄fuit. de ore cū
extraxit quē ibi abscondērat v̄l oscular⁹
est p̄dictū denariū mēdico collatorū re-
stituit; z a p̄ntia n̄ra ptina de choro
fratru v̄b̄bec acciderūt fugit. ¶ Pie-
terca fide dignorū relatiōe didici/ n̄o
tpe fuisse virū q̄ndaz pecunij antiq̄s
refertū z infectū/ receptū p̄ deo in bos-
pitale cī: atis Lōstantinū. q̄ cū duduz
sibi occultassz ex avaricia magnā mul-
titudinē denarioz puri argēti z veter-
ni/ deuenit ad extrema; z d̄ farina aue-
ne sibi pulmētū impatiētissimū clama-
bat v̄parādū. q̄d cū factū eēt sedite gro-
tus sol⁹ more solito in lecto; z loco mi-
carū panis minutatim spargere cepit
denarios q̄s occultauerat in pulmen-
tū auenacū/ z cuz coleari auidissime
ori imponere; s̄icqz miser suffocat⁹ est
illlico. Insug his inuentis hypocrite
lōge dec̄ioses/ s̄z heretici. Qis q̄pē be-
reticus est hypocrita in eo/ q̄ catholice
cū z virtuosuz se q̄lis nō est simulat. s̄z
nō ois hypocrita est heretic⁹. Lurrit
nanqz bodie atqz serp̄t in p̄tib⁹. Sue-
vit inf̄ q̄dā psonas v̄ritulqz sexus fe-
culares z ecclasticas/ religiosos z reli-
giolas heresis z hypocrisis tam enoz
mis/ vt eā ad plenū ne aurea audiēt⁹.
Nā si-
tuā maculcm nō exp̄mtere audēā. Nā si-
bi licere asserit mētiri ad placitum; pa-
cra nulla fuare; occidere etiā inocētissi-
mū/ zsi p̄foret aut mat⁹. Nunqz ieu-
nat/ n̄si vt in cibo nō dep̄pafab⁹ alli-
is. laetitia z carnes cū omnis come-
dit q̄dragesimali tpe. vbi p̄t occulte
laborat i festiuitatib⁹ z cīc: oīo vacat
dieb⁹ alij. Cerimoniās oīo ecclēsan-
dit. At egorſcie dixi cui elemosynā da-
q̄ opa aīoliū boim/ nō spūaliū p̄mer-
tit. Rñdit mēdico. Lui r̄ndi. imo dis-
cordet⁹, z q̄d dec̄ns est. x̄ginat⁹.

Capitulum quinto

xlv

decus/absinietias vestimentorum/r stra- putant oem habent; que ut latenter cre-
t° duricie superstitiones corporales eē affir- bro variant. alioqñ pderent citi°. Lū-
mat; r cisdē resignare docet. Solā pfe si sunt; si verba scire placet cop; nōn
cione r virtutē eē autumāt in ptepla- q̄ verbis vtunq̄ adinvicē amotorijs/
tiōe qdaz altissima spūs q̄ carne r ossa meretricijs lenonuz morē gerētes. Si
nō bz. cu tñ ip̄i, put scio non mō carna- ho zuiuūt alij̄s; vlera q̄ credi valer h
les/z bestialissime viuāt. Nā ad tantū bis vtunk subtilib⁹/comptis/sublimis
pfectiōis apicē se venisse glian̄k; vt ni- bilis/p̄ peto iputari valeat. Un̄ sum:
bil eis p̄ peto iputari valeat. Un̄ sum:
mo pōtifici p̄ minimo ducūt; si qn̄ nō
obediuit vl̄ alij̄s pastorib⁹ eccl̄ie sc̄e. In
sup in feruore coit⁹ maris cu feminā,
vbi etiā fm ethnicos rō absorbet r hō
bestie assilat; svpmā cōtēplationē r ra- psonis divinis/r de cōtēplationē gra-
ptū excellētissimū dicūt p̄sistet, ob quā
cōm sibi mutuo ad nutū i bis obrepāt
qñ libz. In quā sectā heu mltos occul- dilo altas sentētias, vñ qdā librī theu-
tur vocabulis; quos quidaz n̄ fallar/
te de nūero nobiliū r ignobiliū de vir- fatue vel piculose aut scripsierunt / aut
ginib⁹ r viduis traxerūt mifabiliter. scribi pmiscrūt; aut salte ab aliq̄bz beg-
S Piger. Ut sciamus b⁹ mali originē
z q̄ talū puerorum signa sint r indicia;
q̄s eō mod⁹ querēdi/q̄so edoccas; p̄t̄ esse vident. Sub p̄dict⁹ igit verbis
re vitemus tales. Malū c̄m si nescit/ virus sue p̄ auitatis abscondunt r sue
vir aut nullaten⁹ vita. ¶ Thcol. Re- malignitatis heretice venenū p̄pinat.
pi in libro Manuali/ quē p̄ sua psona Di p̄ pede sui errori in suū reprobū re-
ptori dñs Albert⁹ manu p̄sc̄pit p̄- torquē sensum auctoritates illas apo-
base annotasse; vlc̄z q̄ suo tpe in Lolo stoli. Si spū ducimini/nō estis sub le-
nia fuit eadē heret. vñ puncta sup̄dcā/ ge. Ad Bal. v. non aduertentes qd̄ sta-
acarticulos p̄les q̄ h̄ notauerim ma- tim subdit. manifesta sunt opa carnis
nu p̄p̄a p̄fatus p̄script⁹ dñs. q̄s p̄ter
missi; q̄r reuera tam s̄ blasphem⁹ r sub q̄ sunt fornicatio / simundacia / impudi-
citia / luxuria. q̄b⁹ hi pleni sunt. Dain-
vertentes oem rē publicā r statū eccl̄e ro- de p̄ se allegant illud ibidez. Vos in li-
ti⁹ vt calamo eos manifestare erubet- berratē vocati estis fr̄es, nō atrēdētes
co. Nec in neq̄ta pares vidi in libr̄is qd̄ subdit. Ne libertatē in occasionem
Augustini / Isidori / aut Guicciardini: q̄p̄ detis carnis. Et ita vt finē istis dem⁹
quemlibz p̄star latissime scriptissime se de aliquē; ad neranduz simplices verbis
diuers heretib⁹. Antiqu⁹ est igit hec pest⁹ ornatis vtunk; tori cu mo:etis ibi p̄pinat
origine ad libertatē sp̄m tendēs. Si ve- tur ex exercitio corporal⁹ p̄ eos v̄l pendū
ro de vestitu q̄ris; habitu sc̄ias vnifor- tur ad meditandū nescio de q̄ sp̄u affi-
mī nō vtunk; s̄ qntūcūq̄ p̄cioso r dis- ciunt; r ad opa carnis tandem oēs eōs
solute aliquā se tegūt. aliquā vero plurī discipuli diuoluunt; s̄c̄ tygrides ple-
mū vili. vtūq̄ p̄ loco r tpe vt pdan⁹ ne p̄tutib⁹ sp̄tēt⁹ tm̄mō ē videant.
nullaten⁹. Nā eq̄ p̄o q̄ se credit im- ¶ Infamia facti p̄pat. Quā piculosū
peccabiles / sine oī timore sibi licetum sit feminis convivere. Quō heretici ca-

Libri

Lertii

Ies solent seducere ad spm libertatis. neglexit agnoscere; agt ap nūc carnalis
Quo viri maleficiant̄ ibi r̄ discipulos um fetore int̄us humilio studere.
sc̄rūt̄ defloratos. **E**pitulū. vi. surcere. **C** Dicer. Discipulus quād

Capitulum

sextum

XLVI

quādmodū Lb̄is nudus p nobis vt tū conūcere potuſt; non video quin pluſit in cruce pendēdo fecit; & nūſi iſta fieſt; pfectiōis apicē a nullo attingi pos- res maiora ibi crīmina pſecerunt q̄ ſi rent; pfectiōis apicē a nullo attingi pos- op̄i carnali ſimpliciter iſteriſſent. Ercō ſe aſfirmabat. Exinde autē de ſexu fra- gili quedā ducuerūt in tātā ſtūticiā: ut ſe clam corā clericis in hoc compliciti- bus paſſim denudarent ſine carnali eo- mitione. Tn̄ poſtremo pſualerūt vt eu- ebariſtī ſacramen- tuſ dīuiniſſimū; qđ ſemel in die ſacerdos vix dignus eſt ſu- mere; quādmodū vñica die Lb̄is ſe p̄i in ora crucis obtulit / id multoties ſeminiſ ſumcreſ; eo q̄ grā ſacramen- toliſ q̄libz cōione (vt aiebat) augeret. nō aduertēd id eſſe p̄ gnalē p̄uerūdiz- torū ecclīe. Exinde factū eſt; vt aliqñ in loco ſecreto trea ſemī nude totaſr fle- cītēs genua corā p̄dicto pſido eucha- ristiſ ſacrm recipiērunt eadē hora & die ultra qn̄q̄gēſies. Lōcabant infeo vi- ſaliſb̄ cōplīces / clericī ſez ſeclarē ſemī- mo; & nōnūq̄ multi cū multr̄ uno in le- eto, nec ad lapſum carniſ ut fatebanz pcedebāt; ſz ut paſſionibz veneriſ fun- ditus abnegarēt / ſe a ſeipſis muſuo cō- tinebat / veri p̄l̄ inficiebat. In ſe iſtē ſacerdos p̄ncipal pfectiōis ſe- diſcebat. Adducebanz etiā aliqñ clā- culō de diſtātibz religioſaz domibz ad dictā officiā luſosam & porciṇaz alie- famose in bonis ſemine; q̄ indulgētias demonū q̄ ſimiliſ v̄rdomestice acq- ſuerūt. Nā p̄ncipales actores buſt ne- q̄tie / diſponete deo / poſtremo capiti- be- reſtum publice coacti ſunt reuocare. Et ita n̄d̄ iſte in loco uno / uſcio ſi in ali- is diſſipatus eſt cum conuifione extre- ma. T Piger. Miror quo possiſile fu- erit ſine molliceli ſordidie ſaltem tales ſibi ſic ut p̄missi ſt̄p̄ in quaſſe mutuo. T Theologus. De fetore tali loquor i- vie, & magis in uite ſcribo m̄ltia; idcir- co verecundiora q̄ ſe feciſſe diſcunt ſine lapsu cornis dimiſſi referre. Sed quā-

b ü

Libri

Tertii

et fricelli domū aliquā deuotāp mīler
culap explorat; quā intrando oīq̄tēs
quati ſbū dei ornatissimis ſb̄is ſemī
not de alta pfectiōe z cōtemplatiōe ſg
dib⁹ differēdo. Lui poſtq̄ data eſt cre
bra audientia; incipit contra exercitiā
corgalia; videlicet ſciunia/abſtinētias/
orōnes vocales/z ſimilia muēhērē; ex
ponendo ea quomodo impfectoꝝ ſint
ſp̄ia /z neceſſario diſmittenda ab eo q̄
pfectam vitā cupit apprebendere. Leri
monias ecclie quascūq; ut de festiuita
tib⁹/de audientia multa miſſarū z di
vini officiū/imo p̄dicatiōne pene nul
lā exiſtimationē dicit eſſe habendō ſed
quieti corporis/z p̄templatiōi iubet pro
virib⁹ aſſiſtere;z p̄ ſimilia ſexū femine
um facilē p̄ verba puchra ſolet mulce
re ad ſuū fauore. Inſea ſtudet nō mul
tas/ſz vnam p̄ſerrim puecte etatis ali
qualiſ z maiori auctoritate inſt̄ cas ful
Gentez/vel paucas alias eligere; quib⁹
oliq̄tieniſ ad prem facit exhortationes
ſpecialiores; ut viſus ſuū eſidē paſſim
infundat. Ubicūq; aut qui cōq; de ſacred
ſcripture poſſib⁹ ſibi p̄ ſimplices veriſ
miliſ poſteſt obſi; illud ſoluit; ad ſuaz
ſectā ſenſum retoſq;ndo. Poſtremo fz
q̄ obedientiā maiore intueſt̄ in hiſ que
in estate hamo pſide p̄ximiores ſeruā
eligit cum q̄ extra teſtimoniū oculoꝝ
ſecrete loquiſ. z ne turbenſ alie; neq;
quiſ alienus ſupueniat/cuſtos loci po
niſ. hiſ oportet ſe in diſſerētem facere z pro
culab omniſ paſſione verecūdie z timo
ris. z q̄ ſp̄ia voluntatem opus eſt oī
buſ abnegare ſetiam nude viro conia
tendo ſi iubet. tueri caſtimoniā ſo cor
gis vocat. p̄ p̄ie volūtatiſ vſum. cui p̄
ſide doctriñ poſtq̄ miſera crediderit; reuertuſ ſe ad Noe legiſ. Soluſa p̄b

audet hereticus aut maleſiciatus a de
mone/aut aliunde ſaſ libidine/ pluri
bus virginis coniaceſe noctiſ in nulo
cam violādo. ſz auſu dato diutino rā
dem recipit theſauꝝ irrecupabilez ho
ra qua minime credit. Delinitq; poſt
modū verb⁹ mendaciō ſi p̄data mēſta
fuerit; ita ut deinceps onerata mēſta
obedire faciat ad placitū oī eom de ſua
ſecta poſſenti; pſerrim cu ad locum vo
cata fuerit vbi oēs z ſoli de vna pſelli
one exiſtunt. Solēt em eligeſ quodz
loca inopinatiora malis. ut leproſorio;
vel domos ſeſtratas ab hoib⁹; ad q̄ ſe
muratis p̄us. p̄p̄iſ ſeſtib⁹ ne intrans
do agnoscant ſuentre ſueuerunt. Di
ſtrictū ſcio vbi virgo q̄dam ſi bene me
mor ſum) p̄p̄e ſexagenaria p̄mo ſlorem
p̄diſit pudiicitie in pſilio malignantū
tali. nec vllaten⁹ ſibi ſunt plus duc p̄ſo
ra pſidias eſſe; ſz p̄tinax in ſecta ſua vſo
q̄ mo pſeueraſ. In actib⁹ nāq; venere
is/z in epulatiōne q̄ ſaciūt vbi p̄ne
ſplēdidiſ/di unq̄ ope demonis q̄daz
reuelationes raras h̄e; quib⁹ illecti ra
les velut boni ſp̄us illuminatiōib⁹ ml
te imp̄ſuſiſtib⁹ adberent. Novi aliam
q̄ circa. xxx. ſue etatis annū deſlozata p̄
p̄dicta lupū ſuit z deluſa tpe plimo; ſi
cer i manitas quā deteſtabat vicioꝝ cu
Lb̄i ḡa tandē eam cōpunxerit ad ve
re penitendum.

¶ Quā cōſultum ſit ſp̄ualib⁹ in domo
pſiſtere. Et cur quidā p̄ hereticos deci
piuntſ faciliter. Capitulum. vii.

Uādo lucri grā ſcaute extra B
q domos ambulat/ ſepe a foz
micalcone inſidioſe necant. In q̄ ſuadet formice; ut i domo oppro
bara q̄ ſp̄i ſtudeat tuti⁹ manere. q̄ ibi
in vita corporis ſue ſp̄us multi pleuera
rēt/quā exēndo p̄dunt. Eoru⁹ em q̄ ex
archa dimiſſus ē/aq̄ ſi terēpt⁹ nūq̄
ſide doctriñ poſtq̄ miſera crediderit; reuertuſ ſe ad Noe legiſ. Soluſa p̄b

Capitulum septimum xlvi

Minor q̄ existit cā obedēcie / nō regis
rei rechēseret; p̄c ei⁹ ad archaz caue
revertit. Altera vero vice euolās cū ra
mo virentis olyne vtilit̄ redit̄ Gen.8.
Judith viduata vīro sp̄ciosissima ⁊ di
uitis plena / in superiorib⁹ dom⁹ sue fe
cit sibi secretū cubiculū in q̄ cū puellis
suis clausa morabat; babens luglum
bos suos cliteis. Jejunabat olyb dieb⁹
vite sine p̄ter sabbata / ⁊ neomenias / ⁊
festa domus Israel. q̄ c̄ meruit reuelati
onē de victoria Holofernis babere.
Judith.viiij. Princeps etiā ap̄loꝝ qui
p̄uerātie donū ⁊ scripture sacre noti
ciā spiritus sancto inspirante accep̄t̄le
git. Et vñ x. in Ioseph̄ elutrate in domo
mari prima / ad sup̄iora veoraret ascen
disse; ⁊ in excelsu mentis secreta dei vi
disse. Anna p̄phetissa vidua usq; ad an
nos.lxxxiij. nō discedebat de templo /
teiuñj ⁊ obsecratiōib⁹ serulens nocte
⁊ die Luce. q̄ dicit ibi Lbim dei fili
um in hūana natura agnouisse. Ma
ria insup̄ cui⁹ vita Marthe p̄fert / qz
optimā prem̄ elegit; sorore exēste obui
om̄ Lb̄o / legis domi sedisseq; tñ p̄ ma
gistrū vocabat. Joan. xij. Qd qz Dyna
nō fecit; ⁊ egress⁹ domū seu tabernacu
li: nō ve viros / ⁊ m̄liores regiōis alie
ne videbat; ⁊ Sichem nobili adamat;
⁊ rapto ab eo / viq; opp̄issa virginitez
p̄didit. Gen. xxxvij. Hinc apl̄us disci
pulo. i. Tim. v. sic scribit. Adolescēto
res viduas dēnita. cum em̄ luxuritate
suerint / in Lb̄o nob̄e nolūt; haben
tes dānationē. qz p̄mā fidē irritaz fece
rūt. simul aut̄ ⁊ oiose discunt circuitūre
domos. Et. j. Lc. xij. dicit. Mulie
res in ecclēsijs taceant. Nō em̄ p̄ m̄līz
tur eis loquunt̄ sed subditas esse sicut lex
dicit. Si qd aut̄ volunt discere; domini vi
tos suos interrogēt. Qd secundū libet̄
sisteret; ⁊ cū timore dñi domū p̄ am
wolere / ornamētū ⁊ iustiōtū p̄ser-

tū / feminē sumā. Et Eccl. xxvij. sic dē
cīt. Gratia luḡ grām mulier sc̄tā ⁊ pu
dorata. Om̄is aut̄ p̄oderatio nō est de
gna p̄tinētis aie. Sic ut sol orēs mun
do in altissimis diei; sic mulieris bone
sp̄s in ornamenti domus eius. Per̄
culosum aut̄ est sine evidēti necitatis
aut̄ magna veilitate incaute domū eti
re. q̄ illud p̄p̄tū est malaz feminaz.
testē Salomonē qui Pro. v. dicit filio.
Fili mi⁹ fatus distillās labia meretri
cis; ⁊ nitidus oleo gutt̄ ei⁹. pedes ei⁹
descēdūt in moxē; ⁊ ad inferos gress⁹
illius penetrat. q̄ semitā vite nō ambu
lat. vagi sunt gressus illi⁹ ⁊ inuestigati
biles. Et ibidē. viij. Si p̄ fenestrā in q̄
domus mee / ⁊ p̄ cancellos p̄spexi; ⁊ p̄
sidero p̄vulos; p̄sidero vecordem iuue
nē. Et eccē mulier occurrit illi ornata
metrīcio; p̄parata ad espiēdas aias /
garrula ⁊ vaga / q̄tis ipaties; nec va
les in domo p̄sistere pedib⁹ suis; nunc
fortis / nūc in plateis / nūc iuxta águlos
insidians. ¶ Piger. Datis p̄bost: q̄
nece sit vīle in domo p̄sistere. Nunc
erūno aliq; q̄ p̄culosuz sit vagari velis
ostēdere; ⁊ quēadmodū a formicoleōe
illi deuoren̄t aliqñ q̄ s paulo sup̄ deno
tasti. ¶ Theo. Audi qd acciderit cui
dā feminine quā tpe p̄ntis Bas. concilij
ridi in ciuitate Ratispanēt; ⁊ iuabā
inq̄rere. Fuit em̄ virgo hec soluta; nec
vtrū aliqñ babuit; nec de incōtinētia su
it suspecta; ⁊ de ciuitate in ciuitatez / ⁊
de domo in domū sepe mutauerat lo
ca; bcc cōtinuādo pl̄imis annis. In an
no aut̄ erat̄ sue fere. iiiij. Ratisp. nō ve
nit; sba ibidē qdā lat̄ incauta q̄ ad si
dei normā enīst̄; p̄p̄ qd̄ corā vicario
ep̄i Ratispan. accusata / ab codē corce
rali custodie mācipata ē. Sup̄uenit in
terea in negotio bohemop̄ missua a p̄
faro gñali p̄cilio dñs Joannē de pos
lōmat Wartionēt archidiaconus; vī
b ij

Libri

Tertii

oī d' uotioē plen? / r tā in diuino ē in
buano iure apprime erudit^o, cui^o ego
tūc stineris eiusdē socius r collegia ex-
isti. Uocari igit^o sum^o ad dicte feminine
examen, in q̄ dietim phata, inuēta, est
errasse m̄tiplicit^o. nec tñ lela eē videbat
in cerebro ad rōnū defectum. qr ad sin-
gula sibi obiecta valde astute r̄ndit; r i-
q̄stis ab ea valde mature ne sibi ēdi-
cere^o cauere studuit. Se em̄ dei sp̄m/
seu reuelatōes diuinās habuisse dixit;
se obedire pape in his q̄ male disposer-
rat r̄nuit. se esse beatiorē p̄ncipib^o apo-
stolo^o dñs in via fuerat affirmauit. se i-
obliquabilē seu ipēcabilē eē credidit;
r tādē m̄rem rot^o Lb̄ii ecclie/q̄ in Ba-
silicā, cōcilio rep̄sentabat. se eē p̄bo r̄ s-
gnis capitis sui p̄stanter p̄clusit. Nite-
bant p̄p̄ea m̄lti q̄ p̄ntes fuerūt; r ego
verb p̄suasorijs ex sacra pagina vt p̄-
niā a feminō eruerem^o capite, sed p̄fe-
ctius ibi fuit null^o. Dixit em̄ voce auda-
cise scire, q̄ in p̄fari nullaten^o errarer;
h̄ poēt^o sui ex iactores; r ita se ad subi-
trādū ignē p̄ veritate sua paratā osten-
debat. His vissis archidiacon^o qui sup-
ad doctores tam theologie q̄ aliaz fa-
cultatū quo^o m̄lti p̄ntes erāt sit. Us-
debris inq^o; p̄ sola veratio dabit intel-
lectū. vñ nece est; vt p̄ iusticie publice q̄
st̄ōes ad chōrdas trahat lente aliquālē/
put servus iste sufferre pos̄it. vos autē
loit secreto ad me, r ad m̄i ordinis so-
ciū q̄ndā lectorē m̄ltū deuoti, r litera-
tū in isti^o feminine, p̄ pectu ondati, nol-
le ei^o torture; nec placet intersticis, vt er-
ga vos benuola ip̄a ampli^o p̄maneat;
r ita p̄ torturā humiliatā magis postmo-
du idonei eris ad p̄uertēdū ip̄am. Fe-
cimus, r factu est p̄ oia vt p̄mittit. Et
q̄stū est ab eas dū corqueret^o q̄ errores
suos, r an aliquā discipulaz vel hm̄di
erroris p̄sciētia haberet, qr in his nūq̄
null negatiū p̄bus dederat; videlicet q̄

a nullo hoie errores suos d̄idiciss; nec
quāq̄ docuiset; sed apud se tacite illa
credidisse fatebas/angelo vel dei spiri-
tu docēte, vt ip̄a inq^o. Tota igit^o parve
p̄nibil noui pteritiā addidit; nec quē
q̄ fatebas hoie in reū esse nisi se consta-
ter asseruit. Et credo verū dixit; sed fas-
tis humiliata est artuū suop̄ veratio,
vñ in turrim captiuitatis reducta/ea
dē dic ad vesprā visitavit^o ego r soni
us meus/ ad iussuz dñi archidiaconi/
miscrā/ se p̄ dolorib^o vir mouere potē-
tē, vissis aut nob̄ valde euilare cepit r
fidens causari q̄ graviē lela esset. Nos
vero eā humiliatā esse considerātes/r
eā iā considerātes p̄sumere de nob̄; va-
r̄is/bystorij ei ostēdimus quō mul-
ti insignes viri r litterati reuelatiōib^o
incāutis decepi fūissent r p̄ angelum
satiane seducti; r q̄ fragilis esset sex^o
feminē nō adiutus scripture sacre re-
ctius ibi fuit null^o. Dixit em̄ voce auda-
cise scire, q̄ in p̄fari nullaten^o errarer;
h̄ poēt^o sui ex iactores; r ita se ad subi-
trādū ignē p̄ veritate sua paratā osten-
debat. His vissis archidiacon^o qui sup-
ad doctores tam theologie q̄ aliaz fa-
cultatū quo^o m̄lti p̄ntes erāt sit. Us-
debris inq^o; p̄ sola veratio dabit intel-
lectū. vñ nece est; vt p̄ iusticie publice q̄
st̄ōes ad chōrdas trahat lente aliquālē/
put servus iste sufferre pos̄it. vos autē
loit secreto ad me, r ad m̄i ordinis so-
ciū q̄ndā lectorē m̄ltū deuoti, r litera-
tū in isti^o feminine, p̄ pectu ondati, nol-
le ei^o torture; nec placet intersticis, vt er-
ga vos benuola ip̄a ampli^o p̄maneat;
r ita p̄ torturā humiliatā magis postmo-
du idonei eris ad p̄uertēdū ip̄am. Fe-
cimus, r factu est p̄ oia vt p̄mittit. Et
q̄stū est ab eas dū corqueret^o q̄ errores
suos, r an aliquā discipulaz vel hm̄di
erroris p̄sciētia haberet, qr in his nūq̄
null negatiū p̄bus dederat; videlicet q̄

stimonio/m̄ltiplicis p̄suassimua. Tuc
p̄ Lb̄ii ḡram ip̄a resipiseret cepit; p̄
inittere q̄ in omnib^o me sequi vellet r lo-
tiū. Credidit igit^o se deceperaz esse; mibi
vt purgaret animus confessione; fecit
sacramento de omnib^o a iuuentute
sua cōmissis spontaneaz; se ad publice
renocandū errorem r ad penitendum
exhibuit. Et ita tertia die postea coraz
ciuitate Ratisbonensi multis pre gay-
dio r misericordia flentib^o p̄missa oia
ad effectu p̄durit. ¶ Diger, Lū nibil
sit oīgēum qđ nō etiam in bac vira com-
muuiit ad lumen producat; est in post-
modū exptū; hanc erroris sui heresiā
cham aliquā habuisse vel discipulam.
¶ Theologas. Nequaq̄; s̄ solū malis
gnū sp̄m deceptorem habuit; quē iūtia
ctu incōr, p̄ angelo lucis in reuelatiōis
bus fals suscepit; nec cuiq̄ expto v̄l̄fa
to viro hec an a deo essent ad examinā-
dū se exhibuerat; neq̄ dñm adiutoriz
sufficiens p̄ erroris sp̄m iuocauerat; inde

Capitulum octauum XLVIII

instig acquisita sciētia / aut p̄ sacre scripturā
rudimenta se iuvare poterat. vñ nō mi-
rū si de p̄p̄o cōfisa ingenio decipit tam
gravis meruit de se plumbendo.

¶ Per cineres designat būlitas. Su-
phio merec illudi. Exm̄ cē videt de mo-
nolq̄ se morituram falso pdixit. Et q̄
mō vero falso p̄p̄her cognoscūt. Ls.8.

Ornate vbi sunt noctiue faci-
lit fugant. si ibi orbiculari ci-
neres spargant. Per qd̄ liq̄
do dat intelligit; q̄ vbi homi-

nes simplices primis volunt cē nocivū
nō meli. q̄ būlitas sui et agnitōe p̄
pue fragilitat̄ o cēp̄s cōfisa et ad
seruerunt. Liners em̄ būlatisdem

būlane infirmitatis designat. vñ Gen.
18. Abraā deo ait ut būl'erquidiret. Zo-
bus resignabat; et devotius deo fuit
q̄ ad dū meū cū sim puluis et cintis. et
moliabat. Lū igīt fama Magdale-

Thamar būlatis stupro fraēno. 2. Re-
ne diuulgaret in lōgīps; et sibi sorores
gū. xij. legit cineres capiti suo asp̄isse.

Hinc Threnop. 2. de būlatis in capi-
tio q̄ ducta sp̄u/lōge s̄n festū nativitatis
utrate in Hierusalē 8r. Lēsp̄erūt cīne-

tis. Lbū p̄dicere ecpit assertive; se cer-
te capita sua virgīes Hierlin. Et rex ta die (quā ex p̄fīs) singl. rīcū circa festū
Nimue būlīs penitēdo abiecit vestīm̄

Epiphanius moriturō corporalē a scelō h-
tū suū a se et idūt̄ ēlacco et sedit in dī-
mīgturā. Qd̄ femine⁹ sibi sex⁹ statim
nere. Ione. xij. Quid sup̄bit fra et cunis
velut nouē p̄phetisse credidit; et i sumes

Deboic ait Ecclesiastīc⁹. x. Qis em̄ caro
fēnūr̄ ois gl̄a ei⁹ q̄s flos agri. Ericea
tūcē fēnū; et recidit flos. q̄ sp̄us dei sus-
flavit in eo. Vere fēnū ē p̄plus. Elsa. xl.

Extinct⁹ cīnis erit corp⁹ nūm. dixit sa-
p̄os. Sop. ii. Qn̄ igīt̄ vō cognitōe nos
metīpos introrsus būlīs non agnoscī
mus; p̄tin⁹ sup̄bia inflati nob̄ et p̄xis
ato noctiū cē incipim⁹. vñ si nos cine-
rebūlitas asp̄gere negligim⁹; diuina

enigēte misericōdia et iustīcia / errores vel
ogīa virtū sepe incurrim⁹. q̄ten⁹ būlīs
rea p̄ lapsū resurgam⁹. q̄ erecti sta-
re videbamur. ¶ P̄ig. De Petro cb̄i
oplo exm̄ in h̄r de Origenē / q̄p̄ v̄rg
tūcē lapsus ē v̄ dudū bobūm⁹; is no-
ve a te alīq̄ ubēs audiam⁹. ¶ Theol.

Fuit paulo en̄ B̄ Besilien. p̄ciliū i civi-
tate Friburge. Lēstan. dioec̄ in mo-
nasterio s. Llore fogo qdā iuuenis p̄
fella; et hodie vivit soror Magdalena

noīe. hec i raptib⁹ et extortis v̄līōib⁹ se
a sensu alienatiōib⁹ ap̄d totā adiacētē
moltq̄ se morituram falso pdixit. Et q̄
p̄tīa somā acquisiuit p̄ grādē. Raptā em̄

aliq̄ fuit (vt dicebat) in corpe et oīa; vt
eisdē se ab boīm p̄spectu latēne subtra-
xit q̄st̄ tribū dieb⁹. inf quos q̄sita gōēs

monasterij angulos nullib⁹ reperī esse
dī. Et tertia die q̄ inuicta est; venit q̄
dā sedula in mediū chori q̄st̄ de celo s̄b
missa; q̄ p̄tinebāt; q̄ten⁹ sorores oīa
tpalia ad rūm̄ setē p̄ patrū fuare in cōl
seruerunt. Liners em̄ būlatisdem

tate incipent et p̄tinuare; alioq̄ dīna
būlane infirmitatis designat. vñ Gen.
vltio seqr̄f. Quo territe p̄les. p̄lonak̄

18. Abraā deo ait ut būl'erquidiret. Zo-
bus resignabat; et devotius deo fuit
q̄ ad dū meū cū sim puluis et cintis. et
moliabat. Lū igīt fama Magdale-

Thamar būlatis stupro fraēno. 2. Re-
ne diuulgaret in lōgīps; et sibi sorores
gū. xij. legit cineres capiti suo asp̄isse.

Hinc Threnop. 2. de būlatis in capi-
tio q̄ ducta sp̄u/lōge s̄n festū nativitatis
utrate in Hierusalē 8r. Lēsp̄erūt cīne-

tis. Lbū p̄dicere ecpit assertive; se cer-
te capita sua virgīes Hierlin. Et rex ta die (quā ex p̄fīs) singl. rīcū circa festū
Nimue būlīs penitēdo abiecit vestīm̄

Epiphanius moriturō corporalē a scelō h-
tū suū a se et idūt̄ ēlacco et sedit in dī-
mīgturā. Qd̄ femine⁹ sibi sex⁹ statim
nere. Ione. xij. Quid sup̄bit fra et cunis
velut nouē p̄phetisse credidit; et i sumes

Deboic ait Ecclesiastīc⁹. x. Qis em̄ caro
fēnūr̄ ois gl̄a ei⁹ q̄s flos agri. Ericea
tūcē fēnū; et recidit flos. q̄ sp̄us dei sus-
flavit in eo. Vere fēnū ē p̄plus. Elsa. xl.

Extinct⁹ cīnis erit corp⁹ nūm. dixit sa-
p̄os. Sop. ii. Qn̄ igīt̄ vō cognitōe nos
metīpos introrsus būlīs non agnoscī
mus; p̄tin⁹ sup̄bia inflati nob̄ et p̄xis
ato noctiū cē incipim⁹. vñ si nos cine-
rebūlitas asp̄gere negligim⁹; diuina

enigēte misericōdia et iustīcia / errores vel
ogīa virtū sepe incurrim⁹. q̄ten⁹ būlīs
rea p̄ lapsū resurgam⁹. q̄ erecti sta-
re videbamur. ¶ P̄ig. De Petro cb̄i
oplo exm̄ in h̄r de Origenē / q̄p̄ v̄rg
tūcē lapsus ē v̄ dudū bobūm⁹; is no-

ve a te alīq̄ ubēs audiam⁹. ¶ Theol.

Libri

Tertii

Alius satis miratus sum: et certiora: aña hec Magdalena se ppterissā ostē
ter de gerēdis/de Bassiliū, conuētu/ dat. q̄ Piger. Quid ḡ sentis de p̄fato
vbi ctiā ad viā dictam solū distabam/ vaticinio uti⁹ muliercule Nū a deo su
virum fidē dignū ⁊ deuotū procurare it/a demone/vel a natura/vel ab arte
nostrī puentus fratre Joannē de quo singētē talia: q̄ Theol. Siam nō p̄
sup̄ libro p̄mo cap̄. nono mentionia fe cipito. virgo tñ vt credo a iuuentute q̄
ad Friburgum dixit: idiḡ comisi; matrēl cui⁹ noticiā bona habuit. Hadis
vt spectaculo pro posse adesset: et quid mēdū dēi nutrita est. Audiri q̄ i mo
gereret mihi postmodū denunciaret. quod ⁊ fecit. Edueniētē itaq̄ die qua
prophetissa hec de seculo migraturam
se predixerat: prudētes viri seculares
de ciuitatis consulatu vt certitudo fa
cti non fucaret ⁊ si q̄ fieri adesset no
torel⁹ deputauerant testes idoneos: et
magistrū Paulū in medicina suū pbli
ficū/ qui in pulsu p̄dicte notaret soror
is moriture vitam adesse vel abesse.
Astatib⁹ vigil sororib⁹ oīb⁹ mane in cho
ro ⁊ dictis viris ⁊ multis alijs matu
ris ecclasticis ⁊ regularibus/ plebeis
vero extra in ecclia rātum pdigū expe
ctatisbus/ venit soror Magdalena: ca
put suū in gremiū cuiusdā sororis ūcli
manitex templo satis se rapta in extasi
vere v̄l sice ondit: et ipsa sacerdōtū mobilis alii
editū iacuit. Lūqz qdā ambe geret an
mortua foret vel viua: medic⁹ publice
pulsum ei⁹ tāgēs vitā adēlē dixit. Tā
dē vocē quādā nullaten⁹ vt aña virgi
nes/sz grossam sar̄emisit dicēs. ad sar
copbagū. H̄z cū plūs in ecclia ⁊ viri i
eboro nulla certa morti indicia i Ma
gdalena ista p̄spiceret: et cū impatiētia
diu sacerdōtū expectassent: surrexit tādē pu
blice ipsa ⁊ cibū co:pis postulauit: nee
mors affuisse app̄obata est. Dēridere
ceperunt se m̄ti tāc mutuo in spectacu
lo p̄pli ⁊ subsannare in sc̄p̄is suoz cor
diū levitate. Alij rapta morte fuisse in
terprabant. Reliq̄ ho q̄b̄ cōfusio ma
tor ascribi potat ⁊ tergiversationes faci
p̄limas aduoceret. Tāc m̄ būiliatiōis
opus cōfusio ista egit: vt interim nō sic
ab⁹ ⁊ iacebat alius⁹ mortuo: vt nō so

Capitulum octauum xlix

lū vellicātes atq; pungētes mīme sen
 uret/s; aliquā etiā igne viereb; admoto
 sine ullo doloris sensu; nisi postmedū
 ex vulnere. Nō aut̄ obticēdo/s; nō sen-
 tīdo mouere corp⁹ eo cōprobabat; q
 tonq; in defuncto nullus iuueniebat an
 belit⁹. boīm tñ voces si clari⁹ loqren⁹
 tonq; de longin⁹ se eudisse postea re-
 cerebat. hec Bug⁹. Tales iḡ q; se a cor-
 poreis sensib; facilis a natu; a pñt alie-
 narē mira in p̄spectu olioꝝ aut p̄pā i-
 dustria/aut demonū versutio/aut bo-
 nouū angeloz mīsterio pñt efficeb;. Unū
 sūt in his q; dc dicta Elara retulī diui-
 nū aliqd in p̄dētib; dictis exasib; fu-
 erit; deo cōmitro. Unuz sc̄lo: q; instin-
 ctus bonor spūm veri sunt, falsi vero
 a malis imittunt̄ spiritib;: vel a fanta-
 sis ascendunt̄ corporeis/q;bo multi de-
 cipiunt̄ in varq; visionib;. Scimus
 etiā: vbi verba factis nō cōcordāt / ibi
 deceptiōez adesse. Unū multū videt̄ ve-
 risimile/p̄dictā puellā esse deceptaz cum
 sibi credentib; vt etiā indifferēt̄ gra-
 ues viri autūmāt q;spectaculo intersu-
 crūt. Nec Jonā q; querat adducere/
 & Nathan p̄ p̄dicta virgine testē in eo
 trariū. Quia tñ ex magno vsu p̄phetā
 di dei p̄phe nō nunq; suo spiritu aliter
 p̄dixerint q; rei veritas se haberet; tñ
 tales (vt beatus Grego, sup Ezechielis
 p̄ncipiū p̄ historiā de David & Nathā
 probat) itatim erroē suū corrigit̄ oñ-
 q; p̄dicta a se humano spū veniente ad
 effectū. Ita aut̄ de qua mentionē feci
 mus p̄dixit se tercia die mo: i corporalit̄:
 mortua nō est. q; octo anni iam p̄terie-
 runt & adhuc est in humanis: nec a q;
 q; ou dñi q; se dec̄ p̄taz esse fateretur.
 Bonū ḡ est: tñ mulierculū in suis olle-
 ris visionib; aurē credulū nō ero p̄be-
 re: q; multi religiosi & cl̄ri adver-
 tere omit̄t. idcirco ad ruborem extre-
 mū corō prudētib; viris ponunt̄ al-
 li vñllicātes atq; pungētes mīme sen
 quotiēs. Maſcēm istius vīrgis (pue
 mibi p̄stat) valde alia via dco fuendi
 tā in medio seculi/ q; in mōasterio nři
 ordis p̄fessa humiliū incessit. Fuit em̄
 viduata viro satis iuuenis; & apta se
 cūdis quas spreuerat nuptiis: opib;
 misericōdib; in hospitalib; licet satis diues
 esset/velut ancilla lōgo tpe se mācipa-
 ut̄t̄ inf̄t̄ hec oīa vitā p̄emplatiā sus
 per oēs q; s̄ ferē vidi vīnas d̄cuetiūs
 duxit. Instinctib; varq; q; m̄l̄t̄ pli-
 c̄t̄ habuit/nisi ad litteratoꝝ ponerent̄
 examen nō facilis credidit: h̄ on ex dco
 essent p̄basit. Post copiā x̄o diuinitas
 rum spūaliū/q;bo in vita vñq; ad etatis
 sue circū annū. xl. coſceruauerat: m̄ o-
 na ſteriū iam in pueſtra etate (q; r̄for-
 matiū erat) in Subtilis vīz in civita-
 te L̄olubōꝝ intravit. inde ibidē p̄fes-
 ſa/ ex obedientiā mera od reformādum
 in Basilea ad Lepidcs cū oījs nīas
 ſorores: reformare iuuit. vbi ſicutq; enā
 freq̄nter in suis deuoſib; ſolitudo alienata
 ſenlib; corporeis/ ſincero corde Lb̄io
 ſine ſuī ostētatione vacare ſtuduit. Et
 q; qđam tpe pl⁹ & freq̄nt⁹ inspiratoꝝ
 ſe ce putabat ad cōicanduz: quō reliq;
 ſorores in p̄ſtudine babuerūt̄ rēnu-
 ente & improbat̄ hoc ſuo p̄fessore diſ-
 creto/ ſtatiū humiliat̄ ſpūle errasse cō-
 ſitebat. In his ſi filia (q; ſatis iuuenit̄
 erat q; ſp̄berā ſe eſſe dixit) imitata fu-
 iſſer matr̄ humiliat̄ & taciturnitat̄
 tuti⁹ puto & cū minori p̄fusione ſuī ſuī
 rūq; ambulassz. Uſi eodē tpe q; filia ſuī
 p̄adicas ſuas reuelat̄ces p̄durit in
 publicū/ maſc̄ hec in ſuo mōasterio od
 Lepidcs p̄ ipiēs m̄l̄t̄z p̄terrata eſſt. p̄
 ut audiuī ſiaſtū r̄ci critiū p̄t̄muit,
 & q; q; tonie laudis vīdua femina hec
 fuerit: ſantafia tñ q;ndā ferē vñq; ad el-
 ſima ſuī vite tpa patiebat̄ creberrime;
 q; ſe cōjecturabat̄ vñq; monasteriū de-
 bere exire & hospitale q;ddā nouū cō-
 b v

Libri

Tertii

stnere. Quia in re ppendi valet; q̄ faci ḡ tenent/ r ecōtra veritatē irrōnabilis
litē r m̄ltiplicitē feminine⁹ sexus oberret/ ter latrāt r mordent. binc Matth. vii.
m̄l p̄udēs masculinus cū regat. Bu- veritas dicit in euangelio. Nolite sc̄m
diui p̄terea in locō Basilicē. conciliū a dare canib⁹; neq̄ m̄ttar⁹ margaritas
venerabili mḡo. Petro n̄fī ordinis se ante porcos. ne forte cōculēt eas pedi-
ere theologie pfessore inq̄stōre p̄uin- bus suis: r conuicti dirūpant vos. sup-
cie Polonic⁹. q̄ in sua p̄uincia qdō be- q̄ brūs Bug⁹. In fōrone dñi in mōte de-
guta sere poia sc̄c̄ sup̄ dīcta Magda- Querendū est qd sc̄m sit. qd margari-
lena morte suā ad certā diem pdixit. q̄ te. qd canes. qd porci. Sc̄m est qd cor-
nullatenus eueniēte. nō minorē q̄ p̄fa rūpere nephus est; cui⁹ sceleris volun-
ta Magdalena p̄fusionē p̄ laude s cū¹ tas rea tenet. q̄ quis illud incorruptib⁹
ctis reportauit.

¶ Lanib⁹ heretici assimulans. Hereti- spūalia: q̄ magis estimāda sunt. Licet
ci in q̄nta dīa fuerint r malicia in re- itaq̄ vna eadē q̄ res r sc̄m r margarita dīca possit; s̄ sc̄m dic̄t̄ ex eo q̄ nō
gno bohemie; r cur aliquid triūphos
fideles obtinuerint in bellis. Ls. ix.

S Ormice dicunt esse in ethio- pia cornute r grādes / adeo positos nō incōgrue accipimus. ¶ Pt. H
ve canib⁹ silent informa. vt ger. Heretici q̄s vidēmus cōmūniter
Idoros referit in li. xij. ethi- in nostris partib⁹ pauci r occulti sun-
mo. cap. iij. cū seq̄ntib⁹ trib⁹ p̄petrati. inermes mō p̄ Ethī grām; vñ modicū
Albertbus deniq̄ libro suo de asali. r̄ pato nūc timendum est ecclī. secus est
seu vltimo sic dicit. Si credēdū est his qn̄ vt olim armora manu se defendēt
q̄ in ep̄la Clerādri d̄ mirabilib⁹ Indie in quo iniusticia est sevissima. veluti fu-
scribuntur in India sunt formice ma- ie de B̄lb̄igenſib⁹ circa initū n̄fī ordi-
gne sicut canes v'l vulpes; q̄ truor crū- nis. ¶ Theologus. Miror inaudita
ra babētes / r vngues adīeos. bēc ille. mala q̄ fecerūt in regno Bohemie he-
Quib⁹ si correspōdet in q̄ritate corps retici infra paucos annos oblitioi tra-
li interior magnitudo industrie r īge- didisti. ¶ Piger. Recolo quidez; q̄ in
nij; certe astutissime sunt. Per canū at Lōstan. generali concilio damnati fue-
silitudinē mōstruosam p̄sertim r insō rūt multi articuli. q̄ defensores post-
litā non inepre heretici atrocēs p̄n̄r̄ in modūl Bohemia regti sunt plurimi;
telligi. a q̄b⁹ Bp's ad Philippē. iij. su- sed p̄ dei adiutoriū armorū s̄no p̄ seroci-
os p̄muniuit rbi d̄t. Videte canos; vi- tas prudentia Basilicē. conciliū ad n̄l-
dete malos oparios; videte cōscītōne. bilū redacta est. ¶ Theologus. Mu-
vbi glosa. videte id est cognoscite illos ti sunt in regno p̄fato non ambigo ea
esse canes; nō rōne; s̄ cōsuetudine ū in tholici; s̄ mis̄i credas ibi ignis dudu-
solita veritatē latrantes. bee est em̄ ca- a cēnsus nōdū ad plenū extinctus est;
nī natura; vt cū q̄b⁹ habēt consuetudī sed in thaboritis ardet; v̄tīs nō in ml-
nē; s̄tē boni s̄tē mali s̄nt nō ad eos la tis; solys. ¶ Piger. Quia te sc̄o sepe tē
trat; insolitoꝝ aut̄ p̄sonis vīs; etiā in p̄ore quo expeditio contra eos fieri de-
nocentib⁹ irriteat. Bñ ḡ canib⁹ p̄spank buit; r crux pdicari p̄ theutoniam condē-
q̄ s̄tē canes p̄suetudinē maḡ sequunt̄ contra eos crucez pdicasti. Dānde q̄n̄
Brōnē; ita p̄suedoapli p̄suetudinis les Basilicē. conciliū generale eis ut illue-

Capitulum

nonum

I

venirent intimavit ex nūc s eiusdem conciliū multo tpe r postmodū nūcius fuisti ad eosdē hereticos r cum eis crebro cōversat⁹ es. Pero secras eoz sub cōpēdio p̄stringas ut intelligā. ¶ Theologus. Qd̄ petis voluminis latitudi ne exigere ingētem si voto tuo annua re possem aut velle. Tēp tñ ita se corū clades r ortus habuit. Vivebat in Anglia infra. lx. annos qdā seckaris sacerdos artiuꝝ p̄fessor/acer ingenio/ r eloquētia lepid⁹; sed errore/ scriptis r via nedū hereticus/ sed heresiareba. Ioannes Wikkles dicitur; q̄ in suis libellis in anglico r latino doctrina noua rē publicā tā seculariuꝝ q̄ ecclasticoꝝ subuertere molitus ē, huius articulis q̄ p̄tūc r postea r modo occulti sunt, r faci sunt heretici in Anglia/norūt qui sibi steterūt. ho p̄ venēnū meo tpe qdaz bobemus in Lōstātiē. cōcilio genera li incineratus mḡ artiuꝝ Hieronym⁹ vicz/in Anglia studēs audie bausit: r libris r voce p̄pria in capitali civitate Bohemie in vniuersitate Pragēs p̄ modū copiose effudit. Dividebat app̄ ea vniuersitas pdicta: r abinde multi er valētio: ibi recesserūt theologis. De inde Bohemia fere tota rebellissare ce- pit Romane ecclie: r error p̄ doctrinis replebat fere vbiqz: totqz ibi scete here ticop extiterūt q̄ vir nūterori possunt. Tres tñ p̄incipales p̄suerabāt diu, ve rū sub ducis Joannis d bauaria exer tpx vicz pragēs q̄ tolerabiliorcs erāt citu vice altera succubserint. Sub du Oiphanoꝝ: r thaboritaꝝ qui pessimi quorū graues cedes r victorias pas nullā scrīmoniale nec religiosum/non Lorthusitcs/ nō fformatos nec dfor matos in regno suo vivere sinebat. Ni se qui in hoc humilisant̄ ad me lius, vt bil de imaginibꝫ sc̄toꝝ/ nec de ornamētis eccliaꝝ tenebat; sed oīa ista destruxit̄. Et qd̄ bis de istis semel tñ vici extiterunt, vt dic̄t̄ terius est; sacerdotes r religiosos pli- mos gladio occidebat, alios pollicibꝫ fideles sub Antiochibꝫ p̄secutiōi scūllis.

Libri

Tertii

ma velut dei adiutorio incernes in hominum; si non in dei oculis trucidari sunt.
R **P**iger. Erete satys mirandū: cur divina iusticia tamē grande malū in tale regnū securi p̄misit: cū tñ ibi pri⁹ similes et nobiles abstinentias et ieiunia in sexagesimis valde dure tenuerint: plorātērātes esum lacte in iōp̄ yel ovoꝝ en p̄dicitis diebꝝ q̄ aliqui curen̄t quibusdam in terris transgressionē ieiuniorꝝ ecclie. **T**heolo. Occulta dei sunt illa iudicia: et q̄s nouis sensum dñi. Scimus tamē q̄ abstinentia a cib⁹ de quib⁹ p̄mititis comēdabilis est: si potius laudanda est lugis in vice parsimonias: si quiū/vl passio p̄ Lb̄to tolerat patet usū rez ep̄alii burnūlitas: in querentia ne tranquillitas: et ī labore licito ī iners octium sagacitas. Scim⁹ sūt: et idipm sp̄i bohemī sententur publice: q̄ in terra sua p̄ alijs regnis marīma fuit in cib⁹ et potib⁹ sup̄stutas: cerebra percussione viꝝ ad effusione sanguinis atrocitas: accidiosa in multis sine utilitate occisiōnib⁹: et sicra p̄terādi venalib⁹ ibi est frōto sitas. Nec tñ putādū est regnū colas istos solūmodo diuina vltio percussos. Sunt enim regna alia q̄ hodie adhuc sunt q̄ munī calamitatib⁹. Quot enim chāzianorꝝ milia q̄s nō rēge capta per turcos/ad terrā ethnicorꝝ abducta sunt de regni hūgarie obediētia: q̄ etiā cetera milia eodem tge infra. xxx. annorꝝ curricula/p̄ anglicos occisa sunt in frācia: et forte paulom̄ anglicorꝝ a frācē genis: illi ducatus Austrie/Bavaria/et Saxonie/et dominia varia finis rima bohemis infinita mala sunt q̄p̄fesa a stupratis hereticis, licet luce clarius strivullā gentē n̄fis ip̄b⁹ plus esse letā in anima/in fama/in rebo/ simul in divitīs et edificiis q̄ eos q̄ exriterūt in pefata calamitate in Bohemia. Lui⁹ rei cō vna esse videt: quia p̄fidiam suā armis materialib⁹ defēderūt, sicuti Bl-

digēles heretici pari modo fecerūt suo tempore circa omnes regiones Thōlosane adiacentes provincie.

Op̄aurū sacre scripture sapientia degnat. Q̄ exinde heretici male accipiunt, Et de qđā heretico puerissimum et cauto/ad fidē cōverso tandem. **L**op. x. Z

Utrū formice in die pedib⁹ ex arena legunt fodere, ita sup̄ i Isidoro habet et Albertho.

In foſſione labor intelligit. Unde vllic⁹ inq̄tatis Luce. xv. labores fugientis ait. Fodere non valeorū mendi care erubesco. In auro vero sacrū eloc̄ quiū/vl passio p̄ Lb̄to tolerat patet designat. q̄ scut aurū oia metallū in valore superarita scriptura dīna oēs alias sua dignitate sup̄gredit sc̄iētias. teste eo q̄ ait Sap. viij. Nec cōpauit illi lapidē p̄ciosum: quoniam oē aurū in copartione illius arena est exigua: et tāq̄ luteū estimabiliargentū in conspectu illius. Burū aurē sacre scripture regitur indifferēt quo ad superficies luteū et cū scoria h̄bōx diffīciliū tam a catholiciis q̄ ab hereticis: si aurū tale immodo p̄bat̄ inuenit̄ i Lb̄to ecclia, vñ beatus Job. xxvij. dixit. Habet argētū venariū suā p̄ncipia: et auro loc⁹ est in q̄ cōflat̄. vbi glosa: et est b̄ti Greg. viij. libro in moralib⁹. Habet argentū venariū suā p̄ncipia: ac si dicat. Qui ad vere p̄dicationis verbuz se p̄parat: ne cesse est: ut a sacris paginis sumat que ad loquendū nobis quasi quedam vne argenti sunt. q̄ de ipsis locutionis n̄se originē trahimus. Heretici autem sic de eloquij sui n̄tore superbiunt: ve nulla sacrop̄ libroꝝ auctoritate solidētur. Et auro locus est: ac si aperte dicat. Vt̄a fidelū sapientia/cui eniuerſa lis ecclā locus est/tribulationē nob̄ p̄sequētib⁹ patit̄: si a cūctis petrop̄ sordib⁹ p̄secutiōis n̄se igne purgatur. Ut̄ sc̄is

Capitu

Capitulū decimum

li

ptū est. In igne pbatur aurū & argen-
tum boīos & receptibiles in camino
būiliatiōis. Et auro loc⁹ est. In h̄c m̄
loco heretici de suo passiōe stulta incre-
pan̄. nā p ch̄o sepe multa patiunt̄; se-
qz eisdē passionib⁹ fieri martyres spe-
rant. de q̄b⁹ Paul⁹. Si tradidero cor-
p⁹ meū ita ut ardeā; nibil mibi pdest̄
qr nō nisi in eccl̄ia catholica veri marty-
res fūr. Dicat ḡ recte. auro etiā locus
est in q̄ cōflet̄; in eccl̄ia sc̄z. qr solēt hereti-
ci d̄ iusticia gl̄ari; & catholicos aur su-
isse/ aut eē iniquos criminant̄. & ita de
cor⁹ doctrina faciūt quo ptra Apo. iij
gangeluz laodicie eccie dicit vice agni
imoculati. Guadec tibi a me emet au-
rū ignitiū/ p̄t atū; ut locuples fias. qd
cōflet̄ sup L̄ress diuitias est amplexa-
tus q̄ sit. Dillexi mādata tua sup aux.
& thopasson. & is q̄ dixit Sap̄. 7. Dini-
tias nibil dixi eē in cōparatiōe sapic;
quā p̄posui regnis & sedib⁹. cui⁹ cām
subiūgit. qr venerūt mibi oīa bona pa-
riter cū illa; & inumerabil honestas p-
manus illi⁹. ¶ Piger. Petor: on ne se-
cte q̄s in p̄cedēti cap. descripsisti/ aux.
illud sacre scripture admiserint; aūc̄es
ei⁹ vic̄ & doctoꝝ eccie. ¶ Theo. Ma-
gna inf̄ eos in hoc d̄zia est & extitit; dū
quidā ex eis nō mō textū noui testamē-
ti & veteris / s̄ etiā glosas ordinarias
& antiquā doctoꝝ ab eccl̄ia approbato-
riū dicta admiserint; aut talia solez ad
sū erroneū sensuꝝ retorserūt; peiores
aut leete solū nudū textū noui & vere-
ris testi cōcesserūt; aūc̄es q̄ o br̄issimi
Dionysij/ & illes cū glosis/ & iuriū ca-
nonicoꝝ seriē (q̄ dixerūt esse cooptoria
pape) penitus abiecerūt. Sed oēs se-
cte fere anītare reuelatiōib⁹ qbusdā cr-
roneis & sp̄calib⁹ velut infallib⁹ lib⁹ re-
gulis / vel regno suo diuinitus sibi fa-
ctis/ de suis pueris articulis decepti
erāt; & ita diuinit⁹ se inspiratos affir-
mabant; ita lita p̄tense p̄bantes p̄ rentē
tem sacrā paginā/ & p̄ eius cōmentato-
res. Imō die noctueq multi cor⁹ labo-
rabāt crudelissimis suis affectuū vn-
guib⁹ de dicte sacre scripture aūctatib⁹
p̄ se vetera & noua p̄ducere specierēn⁹
vel mōstruose; siē formice solent ex are-
na aurū vnguibus fodere. In quo labo-
re plurimi ex eis oportunitatē & copi-
am sibi submisstrātiū necessaria sine d̄
fecit habuerūt; qñ librariās & biblios
thbecas tori⁹ Bohemie regni a fidelib⁹
clericis & monasterijs armata manus
dep̄dati sunt & retinuerūt; dū sacerdo-
tes eoz nunq̄ horas canōicas nec ce-
cinerūt/ nec orauerūt vel dixerūt. Dū
q̄ virtualia i grādi copia rapra a chro-
sticol⁹ usq̄ ad nauseaz sepe hauserunt.
¶ Piger. Est ne aliqua hereticorū se-
cta q̄ de auro sacri eloquij nibil curerit;
vic̄ q̄ nec vetus nec noui testm̄/ neq̄
corūdeꝝ doctores admittat. ¶ Theo.
In p̄mpio de nulla mibi cōstat; tñ tē-
pore q̄ in vniuersitate Vienēi. legi b̄l-
bia v̄l. S̄niās / nō longe in Hungaria
rc̄p̄ est qdā artū liberaliū baccalaureus &
p̄sbyt/ talis heretic⁹ de q̄ tu ris-
maris. hic c̄m tā mirabil fr̄is/ & adeo
fr̄ter mirabil heretic⁹ extitit; ut secū-
dum me sciētē nō babuerit. Nā in vni-
uersitate p̄fata p̄ studiū triuī alī quā-
diū lectiōes a sacre theologie doctoꝝ.
bus nondū isfect⁹; ut postmodū audi-
vit; postea fact⁹ sacerdos in Hunga-
riā descedit; & ibidē p̄diciatiōis officiū
& collatiōis sacramētoꝝ exercitū ha-
buit. Interim sciol⁹ modicū de artib⁹
displacentiā in ritu fidei ch̄iane acq̄s-
uit; & syllogisando/ vel paralogisando
pot⁹/ secū tacite de articul⁹ fidei/ & de
toti⁹ eccl̄ie ceremoniis cōferens/ ma-
iora sibi hec videbātur q̄ ante esse de-
lyromenta. Et ut p̄stringam brevius;
ad hoc miser iste devenit/ ut nibil p̄e-

Libri

Tertii

nitus crederet de his que sunt catholi- rent: artib⁹ videlicet ⁊ philosophia/ q⁹ ce fidei: nisi pro quāto a naturali pho- bus prefati viri tritissimi erant opera- bec xprie dicta demonstratione philo- dederunt ut exinde iacula reciperet, p⁹ sophica evidēt ⁊ efficacit⁹ pbare vale- sertim frater Jacob⁹ de clauoro nostri ret. veluti demonstrat vñi esse principē ordinis: ⁊ magister Martinus de bl- totius vniuersit⁹ ⁊ p̄mā causaz. Derisit spania: ambo sacre pagine professores ergo ceremonias omnes fideliū: quipē qui errantem argutius aggressi sunt. dit doctrinas cb̄icolas: p̄suuit sacra- licet(vt mibi idem magister Jacob⁹ re- menta ecclie omnia. vetus testamētū tulit) hereticus astutissime ⁊ cauitissi- nō admisit: nouū nibil magnipendit: me sibi caueret/ ne contradictoria con- veriusq⁹ glossas ⁊ doctores p̄delyra cederet: tñ sepe in eisdem deducest est mentis babuit ⁊ oīm eōp̄ mitatores. ad metas: vbi cū aliter respondere neq⁹ h̄ in his omnib⁹ multis sacramēta ecclia ret; ait, homines estis: nō mirū si homi- stica latens hereticus ministrauit/ba- nē excluditis. Lūq⁹ hec lucta multis cō- prisimi vic⁹ ⁊ similiū: ⁊ sacre miss⁹ offi- tinuarēt dieb⁹ ⁊ pfidus in sua pertina- ciū sepius celebrauit. Accidit aut̄ qua- cia p̄sueraret: qn̄mo diceret se in sciē- dā dīc q̄ quidā ad celebrādū misse setē tia sua mori velle: excogitauc̄ viri pri- officiū indutus sacris ⁊ versus altare dentes anime ipius miseri plus fauen- se iturus p̄disponeret. Eui ille ait, vis- tes q̄ corpori aliud p̄silū. Vincule dī- ne itez cōsecrare fatue filiū: ⁊ vel aliud cebant ad cōp̄ officialem secretū versi- detestabile ſbū ſimile infelix euomuit. Quā blasphemia! ale! egre ferēs / finies pellis iste artius: ponat ad cōp̄: ⁊ lo- diuīnis pfidū p̄uatum adiūt dicēs. Di- xatio dabit intellectū. Quoq̄ ordinem xisti ne inq̄ mibi celebrāti: an fatue fi- facto / venerunt in crastino ſepedictiſ ſi liv⁹ iterato consecrare vīlēm. Rñdit deales anime cyrulogī videre volentes reus q̄ ſic nec negauit: ſimo plus q̄ an ſuū egrotū. ad quos impatiēt clama- tea de infidelitatis toxico euomere ce- uit. Me q̄o incinerate. patius em ſuū: pit. Quo audito/ est ep̄o p̄dīc⁹: cap⁹ ⁊ incarceratus: atq̄ eraſatus / reperus est vt p̄misit. Supuenit interea legat⁹ totius Germanic dñs Placentinus cardinalis cū tributā theologie q̄ iur⁹ canonici deuotis prudentib⁹ ⁊ litera- rissimis p̄fessorib⁹: qui dictum reū ad carceres vt ſaluare anima viſitarunt: p̄s ſuasionibus errante ut resipice- ret reducere curauerūt. sed nibil peni- tus in tumido p̄fecerūt. Nam de ſec⁹ varijs wiklinistaz ⁊ bohemoz que p̄ tunc currebant waldensii/ arrianoz/ iudeoz/ ſaracenoz ⁊ quorūcūq⁹ perſi- doz quæſitus: constater omnes istas placuerit. quia paratus ſum ſinſicio- derisit ⁊ in ſuo tñmodo errore perſi- ne parere. Itaqz reuocare ſuam perſi- tit. Clerū vt vbiq⁹ clauū clauo retunde diam iuſſus est, ⁊ fecit publice. Et ne

Capitul

Capitulū vndeſcīmū

III

mundo vlt̄erius ſeruens decipit a va
bati ſunt maniſtſiant. vbi dicit glo-
mis / perituit in ordine paulitaz recipi
in monaſterio vbi deo ſimplificat valde
deuote ſervit i Hungaria; vbi ordo iſte
in magno eſt vigore. Ibi recepius mi-
litauit Lb̄ii tyrocinio de tectro ut ſpe-
ro conſtāt & firm⁹ remāſarū. ¶ Pi-
ger. Quid ergo factum eſt de baptiſa-
to ab eo: qui em̄ fide sacramentop ca-
uit. nūquid iterato baptiſandi erant.
¶ Theologus. De hoc queſtū dili-
genter poſtimodū/ quā vič ſidem vli-
tentioiem babuerit. Respondit. q̄ licet
in baptiſmi efficaciam nullam fidē lō-
go tempe babuerit: tamen facere inten-
debat hoc quod credebat ecclēſiam fa-
cere. hocqz ſufficere ad baptiſma confe-
rendū. etiam fīm fidē noſtrā ſe di-
xit dudū in ſcholis theologoz in viē
na audiuiſſe. Et exinde venit & bene: q̄
ſacramentum iterari nō debuit ſemel
līcer a pſido collatum.

¶ Que uilitas ex heretiſ ſequit. De de-
ceptioꝝ & ſtigmata Lb̄ii ficticia. Quō
mirabiliter ergo ſexus decipiſ. Et d̄ pu-
ero i Rauēſpurg ꝑ martyris tēto. La. xj

¶ Onſtruiſoꝝ ut canes formi-
m ce in die a ſe effoſſum auruz
qđ eis nihil pdeſt/ aut mo-
dīū/ diſcunt custodif diligē-
tius. Tpū itę būi gerūt a vero fide
apostole. qđ licet in ſacro cloq̄ multū
laborerit libros ciſuma cū diligentia
cuſtodiāt: tamen illa eis pap̄ aut nihil
pſciūt: mo nōnqz occiſione accepta
officiūt. Filij aut ecclēſie fideles ſunt tūn
modo qbo nedū libri ſacri rāqz aurum
ap̄d hereticos repti pdeſſe pnt/ ſz etiā
hereses & talū articuli plimū cōmodi-
tatis & fruct⁹ afferre ſolēt. Nam hereti-
coꝝ tpe fid̄ leſ qui ſint pbanz: docto-
res ecclēſie illuminant: & de ſe pſumētes
bumiliant. De pmo ait Apoſtolus. j.
Lor. xi. Dpoiet hereses eſſe: ut qui p-

sa. Non vult Ap̄l's/ nec optat ut heres
ſea ſint: ſed quia ſic futurū eſt ut dicit.

Et qđ hoc uile eſt. Ad quid aut eſt uti
le: ſubdit. Ut nō tm̄ reprobi qui dicūt
ego ſum pauli/ ſed etiam qui pbati ſūt

in vobis/ id eſt inf̄ vos: ſicut illi qui di-
cūt. go ſuz Lb̄ii: maniſtſ ſiat hoſib⁹.

De ſecondo d̄ ibidē gloſſa: ſt̄ eſt Augu-
ſtini. Muſta qđē ad fidē catholica pri-
nēria/ dū hereticop callida in queruſine

exagitant & aduersus eos dſcendi pos-
ſunt: & conſiderant diligētū & intel-
ligunt clariſſ: & pdiſcantur instanti⁹.

Ideoꝝ duina puidētia hereticos mlt̄
tos eſte pmitit: ut cum iuſtūt nobis
interrogant nos que neſcimus: ut vel

ſic excutiam pigrimiā & diuinas ſeri-
pturas noſſe cupiamus. De tertio pa-
tet Romā. i. in phis. & eadem ratio de

chīanis eſt. nam dicit Apoſtolus. Lū
cognouiſſent deum/ nō ſicut deū glori-
ſiſtaverunt: aut gratias egerūt: ſed euā

nuerūt in cogitationib⁹ ſuā: & obſcu-
ratum eſt inſipiens cor eoz. Dicentes

em̄ ſe eſſe ſoſiētē ſtulti facti ſunt. Et
dicuntur ibidem miserabila vitia car-
nis etiam in que ceciderunt: qui bī ino-
ſpectis quia boim patent oculis/ non ſunt

nulli humiliores refurgunt qđ ante la-
pſum ap̄d ſe latentes ſibi & alij ſinno-
tuert. ¶ Piger. De ore meo queſti-
onem rapuilli culis ſolutōnē a te ppo-

ſuā ſeſſitari. Lur videlz domin⁹
p̄iſſimus ſuper ecclēſiam ſuā ſponsaz
elecīſſimā/ tot hereses igrassari ſint.

ſz qđ bee ſoluēdo pueniſt: nūc utilitati
b⁹ aūdīct ſaddere exīna vel. ¶ Theol.

In mlt̄ aña dīct⁹/ & i ſequentiib⁹ intueri
poterit heres. Fuit paulo an tps Lōſtan.

zeilij ppe Lōſtarīa i Lellis opido re-
clusa qđā magnē fame/ p̄eplatrix alia

que mlt̄a dicebaſ ſanctitote pollere/ ſz
ab his qui nullatenus probare no: ut

Libri

Tertii

spūs an ex deo sint. Ad hanc velut ad
mīcēm de Lōstantiēs clero seclari plu-
res & deuotiores sacerdotes / & in vicin-
ia siles refugii dīcē isolatiōis bīe fa-
mabant; q̄d q̄ dā satis noui. erant em̄
quidam et eis nō minimi status viri.
Ostēderat autē se p̄dīcta feminā sepe
numero iacere velut i extasi & i raptu
extatico; a q̄ reuersa & exp̄giscens suis
postmodū secreta q̄ nō nonerat dicere
solebat. His dictis sacerdotes qdam
nīmī mīlērcis credētes/fidē de seti-
tate recluse habere coperūt. Venerab̄ tē-
pus q̄ ab eisde p̄ vero in Lōstantiē, ci-
uitate vulgabat & p̄ p̄stati; op̄ in reclu-
sa p̄dīcta certa dīcē q̄ noīabat; q̄nq̄ eb̄i
stigmatop̄ insignia in manib⁹/pedib⁹
& in corde feminine certitudinalē appa-
rere predicabat. Sug qua die q̄ futura
erat nō paucē / s̄ notabiles p̄sonē secu-
lares & ecclīasticē de dicta ciuitate exe-
entes/in Ellas venerunt. Interfuerunt
etiaz huic spectaculo sacerdotes
pseudo p̄phetisse/magnificātes fimbri-
as; & aduenas durerunt p̄ vidēdis (vt
assebant) dei mirabilib⁹. In locū igit̄ ve-
niētes vbi iacebat velut in raptu imo-
bilis fatua: nullū signū Eb̄i stigmatū
in ea viderūt; nec de p̄phetatis q̄c̄ op-
puit l̄z diu ess̄ expectatū. Lūḡ attedi-
stū videret p̄lm qdam noue & templa-
tricē sacerdos / voce magna clamauit.
patiētiam habere; expectate q̄s; respi-
cite. Quo ſōbo murmur est coercitum
pauli q̄. Postremo diei spacio plūmo
populo deceđēe/nibil nīs cōfusio ma-
xima illata est om̄ib⁹ q̄ delyramētis fe-
mine & suis reuelatiōib⁹ crediderunt.
Nam oēs q̄ aderant manifestū dephē-
dētes mendē ciū/se venisse erubuerūt.
Fuit p̄sens his in p̄c pie memorie fra-
ter Heinric⁹ de Reinfeldia nīs ordī
sacre theologie p̄f. s̄sor; qui coram mul-
titudine statim k̄monem inchoauit; q̄
multiplex esset spūs erroris edocuit
q̄ fatū esset faciliter p̄p̄is ingenij
credere in mirabilib⁹ ambulare usq̄ se
& talib⁹ iustitare. Nec mīro post clāpo-
tpe ipa fīctrix / & vñus de fictionib⁹/tan-
q̄ suspecti de fide p̄ officialem Lōstan-
tiēsem in penitentiā ad revocationēq̄
grundam male assertor̄ ab eis cōfus-
bilete & satis publice positi sunt; vt sic
q̄ debile sit nīm ingenij agnoscēre/
& in humilitatis spū de cetero deo me-
lius fuissent. ¶ Piger. Mīror vnde
pueniant talis deceptionū modi p̄su-
ptionum potius; vt debilis sexus femi-
neus tātū de se audeat p̄sumere quan-
tū Eb̄i tyro deuotissimus hēc Frā-
ciscus sibi nūq̄ arrogasset; in quo ta-
men signa multa p̄cessant ante q̄d dei
vir⁹ seraphica sibi stigma dilecti-
li sensibili asserret; quib⁹ adeptis/oi
qua potuit diligenter hēc thesaurū ne
pderet abscondit. ¶ Theologus. Est se-
minar satis p̄p̄i vanegloriosax; ve
postq̄ sibi viros credulos faciunt/sta-
tim ex hinc maiora de se p̄sumere inci-
piunt; favore humanae laudis decep-
tē q̄ quāto quis amplius nutrit/tantop̄
virus inanis glorie plus erigit; vñq̄ q̄
divina puidentia deponit potētes de
fede & exaltat humiles. vt q̄ verū strīn-
telligat. Om̄nis quis se exaltat humiliat-
bit; & q̄ se humiliat exaltabit. ¶ Exi-
de normā vivendi in p̄stīlijs dandis se-
minis p̄cēs pastores & informatores
talū deberent accipere p̄mū; vt semis
nullatenus/etiā deuotis/sine magna
necessitate familiare sīnt. dempro vbi
nēcitas alteri⁹ bois h̄ debito charita-
tis regrit. q̄ conversario multa cū talī
bus in affectu & in morib⁹ fecerunt
mutat virilem aim quātū enunciatio-
scū castratio diuariare solet sc̄rū. Des-
inde p̄eglā tenēdū est; q̄ prudē p̄s-
sari⁹ q̄ie/difficilime feminis creditq̄

Capitulum

vndecimū

lxxii

diuinū habeat & pdigiosum instinctū: lūt summa de martyrio bērēt p̄batio du
p̄sertim cū regere rē publicā in phibi- liā ignoto scđ exhibere. Lertabāt ver
to bēant: & cū aiaꝝ om̄ia iura eis inter bis inter se seclares & eccl̄iostici: q̄ nā
dicāt. Talibem queso qđ op̄ est diu- puer esset. quisbusdā decētibꝫ q̄ opinio
na reuclare: vbi p̄sertim de necessarijs de puerō bona est: alijſ id ſdicentibꝫ
viuēdi moralr sufficiētē bñt lñatorꝫ do nequaq̄ inquiuit: q̄ qui talibꝫ cito cre
cīrīnā. Postremo alia doctrina eſt: vt dūt seducunt turbas. Huicatus eſt in h
q̄uog religiosus / aut celibem vitā eli- dissidio puer per tē re balivū in caſtro
ges / feminis vbi nō optet etiam ſub p̄ p̄: nec quēq̄ locū ſepulchrū adire ſie
tertu lucri aiaꝝ multū voluerit eſſe fa nebat q̄ dū ſuitas rei agiret. H̄ plebs
miliariꝫ: talis ſuā cōuerſationē ſuſpe- credula putatiū martyrem abnegare
cam valde habeat: ne caro / non ſpiri- noluit. Nā q̄a plebs adire nequit ſepl
tus / vel digitus inanis glie duos luſ- cbꝫ / freqneauit ſaltē (vt credidit) mar
tyri locū: pīnū vīc cāpeſtrē / ſiluestrez
ria q̄ altam ſibi radicem apud mentē potius. Habuit autem puer virū que
figat nescit inexpertus. ¶ P̄iger. Val
de in ſexum debilez impingis: ſcire cu
piò exemplū vbi masculinus etiā deſi
piat grauiſ. ¶ Theologus. Supra di
xime nūq̄ in ſexum femininū q̄cōq̄ vel
le inuehere / ſed in abuſum ſeruſ. bene
obillo / r̄ boni creatū de quo dicit. Be
ne om̄ia fecit. Et vidit deus cuncta
que fecerat: & erant valde bona. Ut rū
tamē masculinū ſi errarunt: tanto ab eſſe
veri errat deterius / q̄nto frētus poten
tia fuit efficaciꝫ. Rē gestā audi ſtra
decēnū. Fuit in ciuitate Rauenspurg
Lontan. dioceſ puer ſcholaris anno
rum. xij. circ̄: bic aliquibꝫ dībō a loco
ſui hōſpitiū perditus / querebaꝫ vbiq̄
dībō multis in p̄fata ciuitate. Tandē
repr̄s eſt extra ciuitatē iacens ſup q̄n
dā arborē que pīnus vocat: diſtō ſa ci
uitate p̄ diſiſiaſ leucā / v̄l integrā.
Nullū vulnus habuit: nec laqueus an
ſe iugulasset / vel enz aliū comparuit:
nec interfectoris eniō ſq̄ vestigiuſ cui
dens. Eſperūt hū c multi de plebeſta
tim rāq̄ martyre a iudicis clā occiſum
colere: miracula ab eo ſacta mēdaciſſi
ma fingere: capellā lignē erigere & la
pidē. coaceruare custodes pegrinop̄
pecuā ſuo dēdīcatā martyri: & ve

liā ignoto ſcđ exhibere. Lertabāt ver
bis inter ſe ſeclares & eccl̄iostici: q̄ nā
puer eſſet. quisbusdā decētibꝫ q̄ opinio
de puerō bona eſt: alijſ id ſdicentibꝫ
nequaq̄ inquiuit: q̄ qui talibꝫ cito cre
dūt ſeducunt turbas. Huicatus eſt in h
dissidio puer per tē re balivū in caſtro
p̄: nec quēq̄ locū ſepulchrū adire ſie
nebat q̄ dū ſuitas rei agiret. H̄ plebs
credula putatiū martyrem abnegare
noluit. Nā q̄a plebs adire nequit ſepl
cbꝫ / freqneauit ſaltē (ut credidit) mar
tyri locū: pīnū vīc cāpeſtrē / ſiluestrez
potius. Habuit autem puer virū que
dā cognatur / qui ſe diuinitus inſpira
tū credidit: vt ſub pena peccati nō deſi
ſteret q̄ duz pīnū martyri ſcificaret. &
piat grauiſ. ¶ Theologus. Supra di
xime nūq̄ in ſexum femininū q̄cōq̄ vel
le inuehere / ſed in abuſum ſeruſ. bene
obillo / r̄ boni creatū de quo dicit. Be
ne om̄ia fecit. Et vidit deus cuncta
que fecerat: & erant valde bona. Ut rū
tamē masculinū ſi errarunt: tanto ab eſſe
veri errat deterius / q̄nto frētus poten
tia fuit efficaciꝫ. Rē gestā audi ſtra
decēnū. Fuit in ciuitate Rauenspurg
Lontan. dioceſ puer ſcholaris anno
rum. xij. circ̄: bic aliquibꝫ dībō a loco
ſui hōſpitiū perditus / querebaꝫ vbiq̄
dībō multis in p̄fata ciuitate. Tandē
repr̄s eſt extra ciuitatē iacens ſup q̄n
dā arborē que pīnus vocat: diſtō ſa ci
uitate p̄ diſiſiaſ leucā / v̄l integrā.
Nullū vulnus habuit: nec laqueus an
ſe iugulasset / vel enz aliū comparuit:
nec interfectoris eniō ſq̄ vestigiuſ cui
dens. Eſperūt hū c multi de plebeſta
tim rāq̄ martyre a iudicis clā occiſum
colere: miracula ab eo ſacta mēdaciſſi
ma fingere: capellā lignē erigere & la
pidē. coaceruare custodes pegrinop̄
pecuā ſuo dēdīcatā martyri: & ve

rationē cuiusdā hōſtie in Lōlonia miſ
raculoſe (ve putabat) repte & diu a m̄
titudine ip̄li adorare: quisq̄ dol⁹ ad lu
cē p̄dīt. Guaricie em̄ grā id ex cogita
tū eſt. vt in cōcilio ḡnali Bassiliē. de h
officiale Lōlonien. l. Vlarentrap lōgoz
historiā me audiente teruit. Silt acci
dit codē tpe circa Magdeburgēn. ce
cīſtā de decepcione ſimiſ: quā a q̄das
magiſtro Heinrico canonico ibidez &
ſacre pagine pſſore audiui. de quibꝫ⁴
longū numis eſſet recitare.

¶ De miraculis tpe q̄ in Bohemia be
retici fuerūt oſtēſis / ponunt quedam
exempla. Capitulum. xij.

Libri

Tertii

b Dies q̄ formicis mōstruos
aurū recipi nolunt; tales p̄
formicas illas v̄sq̄ ad morte
p̄secutio patiunt. Talis
modi n̄t̄ t̄pis heretici fuerūt; q̄d sane
doctrine defensores in morte eoz mas-
chinati sunt q̄nēscūq; p̄ s̄ba sacre scri-
ptura p̄ fidis male intellecta eadē pa-
gina auferre si qui catholicī conabant.
In p̄ fidis eīm iuxta lamento p̄ph: q̄
a 16 n̄ regno Bohemie sepe dicto ad
Ira n̄ obscuratū est aurum: mutat̄ est
color optimus s. q̄r lapides sanctuarij/
Doctores catholicī dispersi sunt in capi-
to oīm plareap. Nec v̄l̄ eadē ibi repr̄
māsile sacre doctrine p̄fessor dinoscit.
Qui nō bi q̄ nati bohemii incaute erro-
re inchoauerāt; vidētes finē ducere ad
mortē/fugiēdo de terra/a se male do-
era publice verbis & scripturis reuoca-
bāt. ¶ Piger. Cupio scire, an ne codē
t̄pē aliq̄ miracula infideles, p̄ fidei ro-
boratiōe facta sint alicubi? ¶ Theolo-
gus. Nō destitit de⁹ fontē sue misericōde
pr̄tūc emanere sup m̄ltos fideles q̄b̄ ḡ
tiose fuguenisse cōstat. Nā in victorijs
n̄rōz q̄busdā pdigiose s̄ar̄ fideles ali-
q̄n triūphū bellī obtinnerūt, vt habes
sup de m̄lite nobili. li. q̄. ca. viij. Lūeti
am de Mer Bohemie a citate egrē-
si venisse⁹; vbi ex pte Basil. & illy be-
reticis audiētiā s̄bi dari si ventrēt pro-
missim⁹; venimus in comitatu dñi Fri-
derici marchiois b. adēburgen. in op-
dū suū q̄d Lulmach dicit: sup q̄ castz
In xpugnabile in alto iacer in mōticlo
dīcēn Plaisenberg. ibi mirū tale nar-
rāte nob̄ marchione paulo ante euene-
rat. Intrauerāt em̄ heretici territoriū
tēcē cū tāta porētia cui nullus resistere
voluit: & opidū p̄dictū statim obtinue-
rūt. Fugerāt igil̄ de oīb̄ locis adiacē-
tib⁹ & de ipso opido ad castrū grā presi-
di monachi & clericū moniales & iu-
dei & vulgus magnū. Tercia armige-
ri q̄ crāt̄ in castro/ dietim certo t̄ge co-
strū exēutes cū balistis & bombardis ma-
nualib⁹ & declivū mōtis desēebant
supra opidū in p̄ fidis iacula p̄ posse
faciētes & vice reciprocā tācē ab hereti-
cis expectantes. Quādā aut̄ die cū n̄t̄
more solito a castro descēderēt/ inter se
iudicū quēdā babuerūt in manuālib⁹
bōbardis tritū satis. Tidētes heretici
n̄fōs/statim ad eccliam op̄ di cūcurre-
rūt; imaginē Eb̄i de monti oliueri/q̄
ibi effigiar̄ erat in lapideis vel cōctis
laterib⁹ de ecclia ad plateā vt n̄t̄ p̄pi
cerēt iniuriā traxerunt. Tidētibusq;
n̄fōs qd maligni nouū p̄tēderūt vides
rūt q̄ imagine saluatoris manib⁹ pros-
tēssis orāte/q̄dā p̄ fidis accessit p̄p̄ius
& educto gladio clamavit alta voce ad
n̄fōs derisorie. Ecce inq̄t̄ de⁹ vester. si
placet liber. t̄se. Et ita illi o caput ma-
gini abtrūcauit. Quo viso /ude⁹ bom-
bardā suā ad iacū dispositūt; & ad chī
anos aſt. Quādā alfius sim fidelia vo-
bis; tu p̄ posse fidem vestrā defendaz.
Ignē igīma: hina i mīst; & p̄mo iacu-
reū hereticū oīb̄ mirantib⁹ iudic̄s teri-
git & occidit. Altera die mirabile aliō. ¶
cōcīgit. Fuit in castro fatuus q̄dam a-
natūritate/ anīos usq̄ & loquax satio; q̄ q̄
tidie cupi bat cū p̄dictis armigeris e-
castro ex re & singulare cerrame p̄ fidis
minabat hereticis intēcare. quā ob rez
custodiebat multū ne exiret castrū. La-
pta aut̄ qdā die opportunitate qn̄ portari
us. p̄ portā nō esset; inuētit modū q̄
claves/ aut aliter/ ita vt ostē ignoranti-
bus castrū exiret. desēdiri ḡt̄ p̄ d. ve-
rum in montis /imo cūcurrat fusē arre-
pto; prope opidū itātes hereticos im-
portunis oīb̄ & ictiūs inuasit. Quā
dēcētis gladiis se defendērūt; & fatuū
imāissimis vulnerib⁹ (quoz cīcarie-
ces vidi postmodū) v̄sq̄ ad mortē ve-

Capitulum duodecimum

III

putabant percutiuntur. Eedit igitur paucus Lbri; et recedentibus hereticis diu iacuit voluntatus in sanguine proprio. tandem autem resumptis viribus surrexit/castro appropinquare ascendendo cepit; et in mensibus custodes stupabant/vnde et quando fatuus castrum exiisse. Hibi igitur operientes cum letalibus vulneribus sociatim repierunt. Nam in cetera loca/circa mamillas totaliter pessus gladiis extitit; et locus s'vulneris cum profundu fuerit letale semper solet lessone recipere. Habuit autem fatuus semper in summo odio iudeos; plus tamen hereticos. Lux fuisse quodam valde exptus in chirurgia iudeus pro medico adductus; hunc fatuus velut morte sibi nullatenus opere opinare voluit. Absit (inquit) ut ab heretico soneret; sed ad cocum in coqua curreret; ossa clavis secum comediret; et in fratre paucos dies sine ligatura et medicina arte sanatus fuit; omni iudicio solum divinitus. quod nullo fere humano adiutus pessimo. Fuerunt aliquantum in Proga ex parte Basiliensi. canticis transmissi dominini episcopi Lostaani. priuincie Rothomagensis. Augusti. Brevidiaco. Barionen. Decan. Turonen. et multi doctores diuini et buanii iuris cum familia multa/ibz buanii apparatu oculis et clericali; ut conarentur reducere pessimos librum treuges quod babebant ad gremium sancte ecclesie. prelebat autem dieta multis bebedomadibus et mesibus propter duritiam pessidopanigrassabat in populo actu pestilentiali validissima / quod dictum certena circumspectum necabat. Speceraculum tunc deus mirabilis ob pessidem fecit in hospitio nostrorum: velicet in omnibus adiacentibus propinquos et distantes domibus pestilentia regnaret valide: non tamen domum pessata fidelium intravit; nec per eum decursum peste eorum quod mortuus nec peste in minimo tamquam fuit. Sileo/ ne nos incurrat saudis excessiu) de superiore quatuor fratrenstematis reformato in isto ordine: quod ibi diebus vite sue integer obscurior et gule sue et dextro vultu ad finem quam sit: in cœlum codice ab heretico ceperat / constatissime fidem catholicam tenuit; et in sua patetia tamquam aero rogum sustinuit; ut pessidi fateretur / et in mortis pectore similem inter nos non reperire.

¶ Liber Quartus. De virtutibus pfecto rum opatiobus. Aia quod crescit virtutibus. An feminine sunt virtus prioris et incontineniores.

Capitulum. j.

B. credidero quartum in ordine libellis de virtutibus perfectorum opatiobus principiis et de negligentia agentibus circa talia. Primo loco de formis occurrit hec eorum ppetitas: quod in processu etatis sue multum inesse differunt. quodam sunt in ovis. alii in miclinatiouiter. alii vero modo genere possunt et opera exercere valida. Perfectus in spiritualibus modo nobis insinuat; ut quemadmodum formice crescat in corpore: ita nos augmentum capiamus in anima. de quali dei precursor nobis exemplar edidit ubi de eorum luce. j. dicit. Puer crescebat et confortabatur. Et ibidem scilicet de codice quem pessidebat dicit. Puer autem crescebat et confortabatur plenus sapientia: et gratia dei erat in illo. de duodecime denique iterum ibi sequitur. Iesus proficiebat sapientia et etate: et gratia apud deum et hominem. Non quod ipsa Christus buanitas augmentum gratie sumplevit; sed ut Gregorius nazarenus dicit: quod gratia quam in summa plenitudine digne in receptione accepta paulatim manifestabatur per eum homines. Et ut Theophilus supra codice ait: quod a naturalis lex respuit hominem sensu mortali viri quod etas corporis patiatur. Erat itaque Christus factus homo perfectus: cum sit virtus et sapientia prius. Uerum quia dandum erat aliquid nostre nature moribus: ne ali-

iij